ANUL X No. 2912 — Ediția de seară — MERCURĬ 13 AUGUST 1897

Abonamente

Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc înainte:

Un an în țară 30 leĭ; în străinătate 50 leĭ
Șase lunĭ 15 „ „ 25 „
Treĭ lunĭ 8 „ „ 13 „

Numărul 10 banĭ

In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuĭŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ

Se primesc direct la Administrația ziaruluĭ

Linia pagina VI-a . . . . leĭ 0.50 banĭ
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 2. „

La un mare număr de liniĭ se fac reducțiĭ din tarif

Numărul 10 banĭ

Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacția — PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația — PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

DOBROGEA IN STARE DE ASEDIU

Șase paginĭ
la fie-care editie

Dobrogea în stare de asediŭ

E imposibil ca la noĭ să se facă ceva care să fie dictat de bunul simț. Așa se întîmplă cu Dobrogea. Pînă acum, timp de 20 de anĭ n'am făcut absolut nimica pentru a ne atrage simpatiile populațiunelor dobrogene. Am lăsat această provincie în completă părăsire și la discrețiunea uneĭ administrațiunĭ alcătuite din tot ce a fost maĭ ticălos și maĭ nărăvit. Rezultatul îl vedem astă-zĭ: populațiunea autohtonă a emigrat în alte părțĭ, Turciĭ în Asia mică, și coloniile germane în America. Ceĭ carĭ aŭ rămas aŭ fost Bulgariĭ și Lipoveniĭ față de carĭ noĭ nu am știut să ne purtăm în așa chip ca să le atragem ĭubirea către Romînia.

O ast-fel de procedare a făcut posibilă propaganda filo-rusă și filo-bulgară. Ea se întinsese în așa chip că chĭar autoritățile romîneștĭ fuseseră cumpărate și dînsele eraŭ acelea carĭ semănaŭ ura contra Romînieĭ. Complezența și nepăsarea noastră mergeaŭ pînă acolo, că, sub guvernul conservator, consulul rus din Tulcea uneltea pe față în potriva noastră, în complicitate cu prefectul și fără ca guvernul să ĭa vre-o măsură.

Astă-zĭ lucrurile aŭ ajuns prea departe. Guvernul se vede debordat și se pare că a pĭerdut capul. In parantez fie zis că la înăsprirea acesteĭ stărĭ de lucrurĭ a contribuit însușĭ regele. Cînd filo-bulgariĭ din Dobrogea aŭ văzut că pe *principele* lor l'a primit regele Romînieĭ, eĭ aŭ exploatat acest fapt în senz favorabil Bulgarieĭ și anume că ambiĭ suveranĭ sînt înțeleșĭ în privința Dobrogeĭ. Se știe în adevăr cum se crează legendele și Carol, primind pe Ferdinand în vizită, a ajutat și maĭ mult la alcătuirea curentuluĭ anti-romînesc în Dobrogea.

La spartul tîrguluĭ guvernul a crezut că trebuĭe să fie energic. Noĭ știm ce va să zică *energia* unuĭ guvern. Aceasta însemnează a pune o provincie saŭ un oraș sub stare de asediŭ, a desființa legĭ și regulamente și a face din prefect, ceva maĭ mult de cît un gubernator rus.

Așa la Tulcea prefectul Nenițescu s'a apucat și a pus mîna pe o moară stăpînită cu saŭ fără drept de un Bulgar și asupra căreĭa era judecată. Faptul o fi patriotic, dar este arbitrar, de oare-ce autoritatea administrativă s'a substitut aceleĭ judiciare.

In toată Dobrogea s'a oprit colportagiul ziarelor și scrierilor bulgăreștĭ. Aceasta este un act de arbitraritate și, fiind în potriva legeĭ și a Constituțieĭ, cu drept cuvînt va revolta și maĭ mult spiritele.

Pe lîngă această, știrĭ carĭ ne vin din Dobrogea ne vestesc că guvernul a dat ordin prefecților *să fie cu mîna de fier* și că Dobrogea, astă-zĭ maĭ mult ca orĭ-cînd, suferă de samavolnicia administrațieĭ loc ale. Ni se spune că Bulgariĭ nu știŭ de cît de frică și decĭ s'a luat hotărîrea de-a se uza de mijloace, pe carĭ guvernul le numește *energice*, dar carĭ de fapt sînt nelegale, samavolnice și lipsite de bun simț.

Experiența însă ar fi trebuit să convingă pe guvern, că nicĭ odată nu s'a putut căpăta un rezultat favorabil prin fapte arbitrare și prin măsurĭ zise *energice*. Germania știe ceva în această privință, Germania care, de maĭ bine de un sfert de secol, n'a reușit să scoată din sufletul Alsacienilor și a lLorenilor, ĭubirea către Franța.

Ast-fel cum se procedează este a înăspri răul și a împinge lucrurile și maĭ mult spre o dezlegare neplăcută pentru țara romînească.

Starea de asediŭ a Dobrogeĭ însemnează că guvernul a pĭerdut ultima speranță de a îndrepta tot răul pe care l'aŭ făcut ambele partide istorice în provincia trans-danubiană.

Const. Mille.

SATIRA ZILEI

O baĭe... magistrală

Din Focșanĭ ne vine vestea că un magistrat s'a transformat în pește. Lucrul nu'ĭ prea rar la Bucureștĭ. Nu știam că Milcovul are aceleașĭ însușirĭ ca și Dîmbovița. Să povestim însă întîmplarea. Maĭ mulțĭ magistrațĭ făceaŭ chef la o vie în tovărășia uneĭ societățĭ de cucoane. Acestora le-a venit gust să facă o baĭe într'un eleșteŭ, ĭar magistratuluĭ cu pricina gustul să vadă pe cucoanele în pĭelea goală. Femeile aŭ protestat, magistratul a declarat că 'ĭ inamovibil, pînă cînd una din Doamne a eșit din apă în costumul Eveĭ, a înșfăcat pe omul legeĭ de după gît și l'a aruncat în apă, îmbrăcat cum era și, maĭ cu ghionturĭ, maĭ cu pumnĭ, l'a pus cu capul... sub apă...

Cînd a eșit la mal bietul judecător, fusese și judecat și executat.

Acum rămîne ca ministerul de justiție să 'ĭ dea și un duș.

Periplizos.

O organizație rea

Pînă acum doĭ anĭ, dintre toțĭ generaliĭ noștri unul sigur se bucura de o legendă faĭmoasă.

Acesta era faĭmosul general Budișteanu, și colectiviștiĭ îl prezintaŭ ca pe un geniŭ militar.

Cînd a venit însă la minister, și-a dat măsura reală a incapacitățeĭ sale ca administrator.

Toate chestiile de carĭ s'a atins aŭ ridicat furtunĭ de protestare. Faĭmosul general și-a mîncat legenda întocmaĭ cum și-aŭ păpat țiganiĭ biserica.

Grija urmașuluĭ

Toată grija ministruluĭ, care l'a urmat la guvern, a fost să desființeze legile sale și maĭ ales să dezmintă declarațiile ce făcuse generalul Budișteanu.

Dar cu toată buna-voință, pe care a arătat'o D. general Berendeĭ, încă aŭ rămas în pĭcĭoare cîte-va din măsurile generaluluĭ Budișteanu.

Eĭ bine, și aceste resturĭ din eșafodajul faĭmosulul general sînt atît de periculoase că pot să facă enorm răŭ armateĭ.

Colectiviștiĭ aŭ drept deviză să dărîme tot ce aŭ făcut adversariĭ lor politicĭ și noĭ ĭ am criticat pentru această pornire sălbatecă, dar, cînd privim la opera generaluluĭ Budișteanu, regretăm că după el n'aŭ venit colectiviștiĭ ca adversarĭ.

O cheste importantă

Intre alte măsurĭ pe carĭ le-a luat faĭmosul general Budișteanu, pe cînd era ministru de războĭŭ, este și următoarea:

Pînă în 1896 companiile detașate de la regimentele de infanterie aveaŭ în localitatea de reședință sediul comandantuluĭ companieĭ, aĭ ofițerilor și gradelor, magazia cu îmbrăcăminte, munițiĭ, etc.

Generalul Budișteanu a schimbat această regulă. Comandantul companiilor detașate, împreună cu ofițeriĭ, gradele, magazia companieĭ, rămîn la reședința regimentuluĭ. Și numaĭ Dumineca se duce căpitanul la reședința companieĭ și face instrucție cu soldațiĭ carĭ se concentrează Dumineca la companie.

Chestia aceasta este foarte importantă și dă naștere la un întreg balamuc.

Inconvenientele

Cu această nouă măsură este maĭ întîĭ imposibilă instrucția soldatuluĭ. Cum vroițĭ ca un singur căpitan să instruĭască pe toțĭ soldațiĭ?

Ș'apoĭ, ce e căpitanul, căprar, sergent?

Auzițĭ măsură: sergențiĭ, sergențiĭ majorĭ și ofițeriĭ staŭ la reședința regimentuluĭ, unde n'aŭ nicĭ o treabă, ĭar la reședința companieĭ se duce o singură zi pe săptămînă numaĭ căpitanul. Ce vroițĭ să facă acesta acolo. Instrucție? Nu se poate, un om singur nu e posibil să facă aceasta.

Atuncĭ totul se reduce la o simplă vizită. Dar cum rămîne cu instrucția?

Afară de aceasta, cînd e vorba de executarea unuĭ ordin urgent, trebuĭe să se pĭardă zile întregĭ, pentru unele localitățĭ, ca să se poată duce căpitanul la companie, să adune sergențiĭ majorĭ și sergențiĭ și apoĭ să concentreze soldațiĭ.

Inainte lucrul era mult maĭ simplu. Și e natural ca așa să fi fost, din moment ce căpitanul avea la reședința companieĭ personalul necesar pentru orĭ-ce operație.

Dar această chestie e foarte complicată, sînt o mulțime de amănunte carĭ dovedesc cîte inconveniente prezintă organizarea generaluluĭ Budișteanu, pe care a menținut'o și D. general Berendeĭ. Nu intrăm însă pentru moment în amănunte.

Ce fac căpitaniĭ

Noua măsura este foarte rea și pentru căpitanĭ, de oare-ce îĭ supune la o cheltuĭală enormă.

Este adevărat că în unele părțĭ le dă statul transportul, adică le pune la dispoziție o cărucĭoară. Uniĭ șefĭ de regiment cred că tot cu cărucioarele trebuĭe să meargă căpitaniĭ și acolo unde o linie ferată.

De ce aceasta? D. ministru, dacă nu desființează măsura cu totul, trebuĭe cel puțin să ĭa măsurĭ ca ea să se aplice ast-fel în cît să producă cele maĭ micĭ inconveniente.

Iată însă ceva foarte important pentru căpitanĭ.

Ca să fie Dumineca la companie, în cele maĭ multe părțĭ, eĭ lipsesc treĭ zile pe săptămînă; în aceste treĭ zile eĭ aŭ o cheltuĭală îndoită, dacă sînt însurațĭ, și maĭ toțĭ căpitaniĭ aŭ familiĭ.

Crede D. ministru că ofițeriĭ noștri sînt atît de bine plătițĭ în cît pot fi supușĭ la asemenea cheltuelĭ? Noĭ credem că nu.

Prin urmare ar face bine D. ministru de războĭŭ, care a desființat atîtea din faĭmoasele măsurĭ al faĭmosuluĭ general, s'o desființeze și pe aceasta.

Rep.

Vederi din țară

Un puț de petrol din Cîmpina

Mizeria în Capitală

Ancheta, ce-o facem asupra prostituțieĭ clandestine, ne-a făcut să punem degetul pe multe rănĭ sociale. Ne-am scoborît în mijlocul uneĭ lumĭ în care sărăcia a ucis totul, amorul propriŭ, și simțul moral.

In această lume de mizeriĭ, s'a creat ideea că cinstea și moralitatea sînt bune și sînt drepturĭ numaĭ pentru ceĭ bogațĭ. E tipic răspunsul pe care îl dă o mamă, care își specula fiica minoră, reporteruluĭ nostru, cînd acesta îĭ spusese:

— O adevărată mamă n'ar trebui să ajungă cu toleranța pînă la acest grad.

— *De, Domnule, aĭ avea dreptate cînd am fi oamenĭ bogațĭ; sîntem însă săracĭ și e greŭ de trăit pe lume.*

Aceeașĭ sărăcie teribilă silește pe lucrător ca să-șĭ trimită copiĭ de micĭ la fabricĭ saŭ la cîmp, aceeașĭ sărăcie îl oprește ca să le dea instrucția necesară așa că în țara romînească, după cincĭzecĭ de anĭ de muncă, nicĭ 10 la sută din populație nu știe carte.

E în adevăr tristă această stare de lucrurĭ și, cu atît maĭ mult, cu cît la noĭ nu există ca în alte țărĭ societățĭ carĭ să îndulcească, întru cît-va măcar, această teribilă stare socială și morală. In Franța există Azistența publică, o mulțime de societățĭ de bine facere, asociațiunĭ pentru educațiunea copiilor săracĭ, etc, etc.

De sigur noĭ n'am făcut de cît să ridicăm de-abĭa un colț al mizerieĭ din Capitală. Ea însă trebue să fie și maĭ groaznică, de cît ni se arată, și în fața eĭ sociologul și filantropul se simt dezarmațĭ, în ceea-ce privește un leac eficace și imediat.

Sfinx.

Revoluția armeană

Armeniĭ aŭ început din noŭ să se miște. In Constantinopol revoluționariĭ aŭ reînceput să arunce în aĭer casele musulmanilor, ĭar pe străzile Capitaleĭ Turcieĭ ciomăgașiĭ turcĭ măcelăresc ĭarășĭ pe Armenĭ.

Știrile ce ne vin astă-zĭ din Constantinopol sînt aceleașĭ ca și cele din anul trecut, cu singura deosebire că Turciĭ, fiind acum maĭ trufașĭ, ațîță prin atitudinea lor pe desperațiĭ Armenĭ.

La Constantinopol se pregătesc dar evenimente din acelea carĭ vor sili Europa să reînceapă tratările pentru introducerea reformelor în Turcia.

Că mișcarea Armenilor nu e un ce izolat, o simplă dezordine momentană, ne dovedește apelul federațiuneĭ revoluționare armene din Geneva. Acest apel ne vorbește de trupe organizate și de o luptă dezesperată pe care o vor încerca din noŭ Armeniĭ. Totul este dar pregătit, și bombele din Constantinopol sînt consecințele acestor pregătirĭ.

*

Ne aflăm dar în fața uneĭ nouĭ revoluțiunĭ armene care în fapt nu e de cît o continuațiune a aceleĭa din 1894, '95 și 96.

Cauzele acesteĭ revoluțiunĭ sînt aceleașĭ ca și în aniĭ trecuțĭ, ĭar brațul dirigiuitor trebue să'l căutăm din noŭ la Londra.

Anglia, simțind că Turciĭ se întăresc prea mult, a încercat să le dea o nouă lovitură. Diplomația engleză, după ce a sleit toate forțele de rezistență ale Cretanilor, s'a reîntors la vechĭul eĭ instrument: la nenorocitul popor armean. Cîte-va zecimĭ de puștĭ și cîte-va milioane de francĭ și ĭată revoluția armeană din noŭ reîncepută, cu atît maĭ ușor în Armenia, care sîngerează încă din cauza măcelurilor din aniĭ trecuțĭ.

*

Se naște acum întrebarea, dacă de astă dată revoluția armeană va avea un rezultat practic. Cestiunea e de prea mare importanță pentru ca să poată fi cu atîta ușurință rezolvată.

Sultanul se simte prea tare în urma victoriilor din Tesalia, apoĭ dezbinarea între marile puterĭ europene este prea pronunțată, pentru ca „marele asasin", cum îl numesc Armeniĭ, să acorde acestuĭ nenorocit popor satisfacția pe care o dorește.

Din partea sultanuluĭ nu ne putem dar aștepta la vre-o concesie, cu atît maĭ puțin și din partea Armenilor.

Aceștĭa adușĭ la sapă de lemn—casele lor pustiite și rudele lor măcelărite,—sînt atît de dizperațĭ că primesc cu plăcere mînă de ajutor din partea Anglieĭ pentru a'șĭ răzbuna nenorocirile, în sîngele cîtor-va Turcĭ carĭ le vor cădea în mînă.

Iar Anglia, veșnică instigatoare a tuturor revoluțiunilor din Orient, nu va scăpa de sigur frumoasa ocaziune pentru a da de lucru sultanuluĭ și a'ĭ tăia ast-fel pofta de a se maĭ gîndi la coreligionariĭ săĭ din India.

*

Intr'adevăr știrile din India sînt atît de lugubre, ziarele musulmane vorbesc cu atîta entuziasm de o mișcare a islanizmuluĭ că, diplomația engleză poate cu drept cuvînt să fie îngrijită și să caute să împedice agitațiunile sultanuluĭ printr'o mișcare în Armenia.

După cum dar se vede revoluția armeană este o consecință a joculuĭ diplomațieĭ engleze și nu va înceta de cît cînd Anglia va crede că trebuĭe să înceteze.

Și acest timp e încă foarte depărtat.

Val.

Cearta pe biberon

Cearta în sînul partiduluĭ liberal a luat așa proporțiĭ, în cît azĭ partidul liberal nu maĭ poate fi considerat ca formînd în întregimea luĭ unul și acelașĭ partid.

Avem treĭ grupurĭ la centru și toate treĭ se dușmănesc teribil.

Pentru ce se dușmănesc? Ne-am bătut mult capul ca să ne dăm bine seama, care e motivul adevărat al neînțelegerilor dintre liberalĭ. Mărturisim însă că pînă acum n'am descoperit nicĭ un motiv serios.

Mă rog, să ne înțelegem, nu este vorba de declarațiile ce se fac prin ziare și discursurĭ, noĭ vorbim de fapte. I-am văzut la lucru și pe sturdziștĭ și pe aurelianiștĭ: toțĭ ca unul, fata mea.

Și dovada cea maĭ bună despre aceasta, este discuția dintre diferitele tabere, cînd fac discuție de principiĭ. Toțĭ își fac aceleașĭ imputărĭ și se constată aceleașĭ defecte.

Dar dacă noĭ, ceĭ din afară de partidul liberal, sîntem nedumerițĭ asupra cauzelor carĭ aŭ născut cearta, se vede că ceĭ din sînul partiduluĭ sînt maĭ în măsură ca să ne lumineze.

Un ziar din Galațĭ, liberal de pur sînge, ziarul prefectuluĭ, taxează cearta dintre liberalĭ drept o ceartă pe biberon.

E vorba că fie-care vrea să sugă.

De sigur că sînt în mare majoritate aceĭ carĭ luptă pentru acest ideal, idealul biberonuluĭ, și ceĭ din sînul partiduluĭ își dăŭ probabil seama că aceștia fac nota dominantă în mijlocul certurilor.

Dar chĭar dacă ar fi și uniĭ carĭ luptă pentru prințipurĭ, nu e maĭ puțin adevărat că nu aceștia daŭ nota lupteĭ, nota a dat'o ziarul de la Galațĭ: Cearta pe biberon.

Iată iarășĭ momentul de a repeta mult repetata frază: ferește-mă, Doamne, de amicĭ.

Tot-d'auna prieteniĭ îțĭ fac boclucul. Ziarele independente se învîrtesc de atîta vreme să găsească caracteristica lupteĭ dintre liberalĭ, dar le este imposibil. Noĭ, partizanĭ aĭ lupteĭ de ideĭ, eram parcă fascinațĭ de cuvintele carĭ răsunaŭ a luptă de principiĭ, și acordam certeĭ liberalilor un motiv lăudabil.

Dar Voința Galaților *n'avu de lucru, ea vine și ne strigă în ureche:*

Voițĭ caracteristica lupteĭ dintre liberalĭ? Iat'o:

E cearta pe biberon!

Ianus.

Contrabanda lemnelor ungureștĭ

E maĭ bine de o lună de cînd, într'o serie de articole, am arătat că fabricanțiĭ ungurĭ Horn & Groedel aduc lemne ungureștĭ în țară și, sub motivul că sînt lemne romîneștĭ din Mușa-mare, nu plătesc vama prevăzută de lege, frustrînd astfel statul cu un milion de leĭ pe an.

In urma acesteĭ denunțărĭ, ministrul de finanțe a orînduit o anchetă care să cerceteze faptul la fața loculuĭ, dar pînă astă-zĭ nu se știe încă nimic despre cele constatate de această anchetă.

Nu putem înțelege de ce comisiunea, trimisă de ministrul de finanțe, întîrziază într'atîta cu darea în vileag a rezultatuluĭ ancheteĭ și, sîntem în drept a crede că, rezultatul fiind absolut defavorabil fabricanților ungurĭ, ministrul de finanțe caută să ascundă publicarea luĭ pentru a scăpa ast-fel de urmăririle justițieĭ atît pe contrabandiștiĭ ungurĭ Horn & Groedel cît și pe compliciĭ lor D-niĭ Nacu și Ferichide.

Incă în ziua cînd s'a orînduit ancheta, ne am exprimat neîncrederea în seriozitatea eĭ; acum nu putem de cît să constatăm că am avut perfectă dreptate.

Mircea.

BAILE POPULARE

Băile de putină.—Bazinul.—Defectuozitățĭ.—Adaosurĭ necesare.—Scandalagiĭ.

Dacă aceĭ carĭ, de și dispun de capital spre a nu rămîne de vară în Capitală, sînt din cauza ocupațiunilor și împrejurărilor silițĭ să nu plece, își pot afunda pentru un timp oare-care trupul lor într'o apă răcoroasă, cum se găsește la cele cîte va bazinurĭ de-aci, apoĭ nicĭ populația ceĭa l-altă, care de voĭe de nevoĭe nu se poate mișca din Bucureștĭ, nu se poate plînge că e lipsită de privilegiul de care se bucură ceĭ-l alțĭ.

De cîțĭ-va anĭ se găsește pe cheiul Dîmboviteĭ un stabiliment de „Băĭ populare", menit să slujească de purgatoriŭ părților externe ale corpurilor atîtor mahalagiĭ: măcelarĭ, pepenarĭ, pescarĭ, rogojinarĭ, — pînă chĭar și rabinĭ. Ba ceva maĭ mult. Populația, care frecuentează maĭ mult aceste băĭ, este cea izraelită, poate din cauza faptuluĭ, că băile se găsesc în apropierea cartierelor evreeștĭ din Bucureștĭ: Jignița, Văcăreștĭ, Dudeștĭ, etc.

E foarte nostim ziua de Vinerĭ, cînd drăguțele evreĭce vin să-șĭ curețe trupurile lor „sculpturale" și dătătoare de fiorĭ voluptățeĭ infinite. Din nefericire însă, nu e permisă bărbaților intrarea în băĭ în tot timpul rezervat pentru femeĭ, care e Lunĭ, Miercurĭ, Vinerĭ de la 5 p. m. în sus.

Instalate băile tocmaĭ peste drum de locul destinat vînzăreĭ pepenilor, aerul este îmbălzămat de mirosul care se exală din aceste fructe borțoase. Pepenariĭ la vederea evreĭcelor încep să facă glume de tot soĭul, glume carĭ fac roșeața să apară pe obrajiĭ netezĭ aĭ drăguțelor tinere.

*

Băile populare aŭ numaĭ două despărțăminte: bazinul și băile—putină. Aceasta a doua despărțitură este însă defectuoasă. Iată de ce. Lăsînd de-o parte, că este foarte mică cabina, dar ceea ce se chĭamă propriŭ zis „putină" nu se găsește. Pe jos este un fel de grilaj pe care se umblă, într'un colț e un scăunel foarte neîncăpător—și atît. Vizitatorul are abĭa puțin loc să se miște. Apoĭ alt-ceva: nu este în de-ajuns apă caldă. Intr'adevăr, sus este instalată o căldare mică, la care vine dintr'un rezervoriŭ mare atîta apă caldă cît încape în căldare. Aceasta fiind foarte mică, în 10 minute se isprăvește apa coprinsă în ea, de oare-ce ca să te servești atît de apa caldă cît și de apa rece—te folosești de o sită ca la dușurĭ. De obiceĭŭ aceĭ, carĭ vor să facă „putină", o fac aceasta pentru-ca, maĭ ales, să se poată săpuna. Dacă dar, nu există putina, ci numaĭ un duș prin care poțĭ face să-țĭ vie apă caldă, și dacă această apă caldă e în cantitate mică, măsurată? Eștĭ silit să lașĭ să curgă puțină apă, să opreștĭ, ĭar să lașĭ să curgă, ĭar să oprești... și așa maĭ departe. Nostim e că tocmaĭ cînd să te săpunezĭ maĭ bine, apa s'a isprăvit. Iacă una din principalele defectuozitățĭ ale acestor băĭ.

Ar face bine primăria să se intereseze maĭ mult de soarta băilor astea, căcĭ prin aceasta s'ar mulțumi și populația mărginașe, căreĭa nu-ĭ convine să plătească cîte 1 fr.,—doĭ, la băile particulare. E adevărat, că cu ceĭ 20 de banĭ cît se plătește o baĭe de putină la „Băile populare" nu se poate crea un venit temeĭnic; dar primăria ar putea să creeze din budgetul comuneĭ un venit specĭal pentru aceste băĭ, și de sigur va fi făcut prin aceasta un bine imens populațiuneĭ sărace.

*

Bazinul este destul de vast, cu o apă curată și rece. Pe cînd la alte bazinurĭ se trece de la apa mică la apa adîncă într'un mod brusc, la bazinul „Băilor populare" fundul este în formă de pantă care devine din ce în ce maĭ oblică. Prin împrejur este înconjurat de un mozaic larg și foarte frumos.

O baĭe la bazin se plătește 10 banĭ, vedețĭ d'aci folosul acestor băĭ. Acum muncitoriĭ manualĭ nu se maĭ pot plînge, că n'aŭ unde să meargă să facă baĭe, că nu le convine. De altmintrelea „Băile populare" aŭ fost făcute chĭar cu scopul aceĭa de a fi utilizate de proletarĭ, desemnînd sub numele acesta pe ceĭ nevoĭașĭ.

Totușĭ, și aci o mulțime de inconveniente, pe carĭ le semnalăm fără intențiunĭ răutăcioase, ci pur și simplu spre a atrage atenția primărieĭ, ca să aducă îndreptările necesare.

Nu există cabine, unde fie-care să se dezbrace în parte. Intr'o sală lungă prevăzută cu numeroase garderobe se dezbracă toțĭ. Fie-care garderob are cheĭa respectivă. Inchipuițĭ-vă acum ce tămbălăŭ trebuĭe să fie atuncĭ cînd ĭes oameniĭ din bazin! Prin sală se întind dungĭ groase de noroĭŭ provenite din scurgerea apeĭ de pe trupurĭ.

Apoĭ, de multe orĭ aŭ fost prinșĭ indivizĭ carĭ voĭaŭ să scotocească prin alte garderobe de cît acele unde își

puseseră haînele. Staŭ într'adevăr doĭ sergenţĭ de pază, dar pot oare aceştĭ sergenţĭ să domine cu privirea o atîta mulţime?

Ar fi decĭ necesitate să se construiască cabine în jurul bazinuluĭ aşa cum sînt la bazinele particulare. Alt-minterĭ vor fi tot-d'a-una scandalurĭ, din cauză că în grămădeala ceîa de fiinţe, sînt unele certăreţe, carĭ se supără şi cărora le sare ţandăra pentru cel maĭ mic fapt.

*

Răul cel maĭ mare însă e, că însăşĭ aceĭ, pentru carĭ aŭ fost menite aceste „Băĭ populare", nu ştiŭ să menajeze instituţiile lor folositoare.

Aşa, nu de puţine orĭ mi s'a spus, că uniĭ indivizĭ lipsiţĭ de caracter şi predispuşĭ numaĭ spre murdăriĭ fac necuviinţe. Acum, închipuiţĭ-vă, că azistaţĭ la o asemenea şcenă!

Dacă numaĭ la gîndul, că am vedea aşa ceva, ne dezgustăm, ce scîrbă trebuĭe să ne cuprindă dacă sîntem chĭar martorĭ ocularĭ?

Apoĭ, sînt alţiĭ bătăuşĭ, oamenĭ sălbaticĭ, carĭ vin numaĭ să facă gălăgie, scandalurĭ.

N'are oare directorul saŭ casierul băilor dreptate cînd nu maĭ permite unor asemenea indivizĭ intrarea?

Lord.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

(Din coresp. luĭ Chiţibuş cu cetitoarele sale)

Dreptul copiluluĭ

Cazul D-tale, Doamnă, se complică şi maĭ mult. Eştĭ nenorocită, vreĭ să-ţĭ curmĭ vĭaţa şi aĭ imprudenţa să-mĭ facĭ mărturisirea că eştĭ mamă a doĭ copiĭ.

Dar fapta D-tale ar fi o crimă. Cînd cine-va este părinte, cînd un copil îţĭ atîrnă ca o ghiulea de ocnaş în existenţă, s'a isprăvit cu libertatea. Cînd cine-va este singur, cînd vĭaţa luĭ e nefolositoare omenireĭ şi o povară pentru el, poate pleca din lume, fără de părere de răŭ şi fără de mustrare de conştiinţă.

Şi D-ta, care aĭ doĭ copiĭ de condus de mînă pe drumul vĭeţeĭ, eştĭ aşa de denaturată, ca să-ĭ laşĭ în voĭa soarteĭ şi să disparĭ? E o laşitate aceasta, D-nă. Eştĭ prea egoistă, nu-ţĭ ĭubeştĭ copiiĭ. Ţiĭ prea mult la D-ta, durerea care te apasă îţĭ este prea plictisitoare şi vreĭ să scapĭ de ea cu cîte-va grame de arsenic saŭ cu un foc de revolver. Gîndeşte-te însă ce vor deveni copiiĭ D-tale? Sînt micĭ, desigur, fără de tată, de oare-ce copiiĭ uneĭ femeĭ ca D-ta de multe orĭ nu aŭ părinte, le eştĭ singurul sprijin. Le daĭ să mănînce o pîine cîştigată cu ruşine şi cu amar: pîinea prostituţieĭ. Aceasta însă trebue să te uşureze. Iţĭ facĭ o datorie sacră cînd te jertfeştĭ pentru odraslele pe carĭ le-aĭ adus pe lume. Eştĭ maĭ mult de cît o sfîntă cînd te gîndeştĭ la eĭ, nu la D-ta, şi îţĭ jertfeştĭ sentimentele cele maĭ intime pentru ca eĭ să nu fie lipsiţĭ de pîinea zilnică.

Şi de odată aceste nobile apucăturĭ, le-aĭ uĭtat şi voeştĭ ca să-ţĭ uĭţĭ datoriile de mamă. Copilul însă are drepturile luĭ. Cînd D-ta, într'o noapte de plăcere, l-aĭ zîmislit şi l-aĭ aruncat din haosul nefiinţeĭ pe această lume de plictis şi de necaz, nu l-aĭ consultat dacă el voeşte aceasta, dacă consimte ca D-ta, pentru a gusta o plăcere, să-l semenĭ pe dînsul candidat pentru durere. Fie-care faptă trebue să-şĭ aĭbă urmarea şi aceasta a D-tale este datoria, datoria imperioasă, de-a îngriji pe aceĭa cărora le-aĭ dat scînteĭa vĭeţeĭ.

Ziĉĭ că te temĭ de blestemul copiilor. Ia gîndeşte-te ce vor spune eĭ, cînd vor putea judeca, de această mamă a lor, care ĭ-a părăsit în vrîsta fragedă şi care ar fi făcut o faptă maĭ umanitară, dacă ĭ-ar fi luat cu ea în sînul eterneĭ păcĭ, de cît să-ĭ fi lăsat în vîltoarea lupteĭ pentru traiŭ, singurĭ, singureĭ, fără experienţă şi fără de protecţie?

Nu, nu, Doamnă, fapta D-tale ar fi o crimă. Aĭ contractat datoriĭ pe carĭ trebue să le plăteştĭ, ca datornciĭ cinstiţĭ, şi nu ţĭ-e permis să pleci pînă cînd nu le veĭ achita integral.

Şi nu-mĭ invoca nicĭ o scuză, căcĭ nu există nicĭ una. Eştĭ *datoare să trăieştĭ* şi veĭ trăi, Doamnă, pînă cînd copiiĭ D-tale îţĭ vor da libertatea să facĭ ce vreĭ din fiinţa-ţĭ.

Incă odată, a te sinucide ar fi laş şi criminal. Du-ţĭ dar jugul vĭeţeĭ, plînge şi suferă; nicĭ odată însă nu-ţĭ uĭta datoriile de mamă şi drepturile copiilor D-tale.

Chiţibuş

CRONICA

Intoarcere

Din ce te apropiĭ încoace, din aceĭa se duce, se pĭerde frumuseţea datorită îngrijireĭ şi dibācieĭ omuluĭ. Frumuseţĭ se maĭ găsesc, dar ele sînt maĭ mult naturale. Se vede bine că te apropiĭ de Orient cu a luĭ vestită lene, cu al luĭ „lasă-mă să te las".

Viena e maĭ plăcută acum de cît cînd am plecat. Teatrele s'aŭ deschis, spectacole sînt maĭ multe. Zidurile marĭ sînt pline de felurite afişe carĭ de carĭ cu maĭ strigătoare culorĭ, cu maĭ marĭ proporţiĭ.

M'am dus în prima seară la Ronacher, care e Hugo al Vienezilor. Drăgălaşa sală e tot cum o ştiŭ,—ceva maĭ învechită — cu aceleaşĭ fete carĭ vor să'ţĭ pue florĭ la pĭept de voĭe de nevoĭe — în schimbul a zece crăiţarĭ, bine înţeles—cu aceĭaşĭ chelnerĭ carĭ vor să te îndoape cu mîncărĭ şi bere, — ţĭ-o fi, nu ţĭ-o fi foame şi sete.

Spectacolul e bun, toţĭ artiştiĭ sînt bunĭ în felul lor. Nu e unul de care să-ţĭ fie silă, ĭar cîţĭ-va sînt superiorĭ.

Intre eĭ, uniĭ carĭ aŭ succes mare sînt Fraţiĭ Vaşilescu, Romînĭ pe carĭ ĭ-am văzut la circul Sidoli. Ceĭ maĭ apreciaţĭ sînt doĭ Englezĭ — o femeĭe şi un bărbat; — el flueră într'un chip minunat acompanîîndu-se cu pianul săŭ ca să joace tovarăşa luĭ danţurĭ engleze.

Am petrecut seara destul de plăcut. Dar a doua seară m'am dus la operă unde am văzut o admirabilă „Cavalleria rusticana" cu d-ra Mora. O seară ca aceasta te despăgubeşte de multe serĭ petrecute răŭ. Numaĭ cînd auzĭ o operă frumoasă cîntată, jucată şi montată ast-fel, simţĭ acele senzaţiĭ care încîntă şi farmecă un suflet care este puţin artist.

Spectacolul s'a sfîrşit cu un balet de a căruĭ execuţie, de a căruĭ bogăţie de costume, de a căruĭ muzică, nu poţĭ zice de cît: delicios şi ĭar delicios! Nicĭ cînd ochiĭ nu pot să vadă o maĭ splendidă privelişte. Totul s'a sfîrşit, după regulă, la zece.

A doua zi am plecat de dimineaţa. In gară e numaĭ „Orient" cu ţipetele, cu strigătele luĭ, cu puţine mutre distinse, cu îmbrăcămintĭ imposibile. Peste vre-o două-zecĭ de ore Predealul cu graniţa şi cu aerul luĭ curat, cu mulţimea de vile noĭ ce se construesc mereŭ; apoĭ Sinaĭa, Ploeştĭ, şi la 11 şi 25.... gara Bucureştĭ.

Radu Prelea

DIN BOTOŞANI

(Corespond. particulară a „Adevĕruluĭ")

Politica locală. — Furtul administratoruluĭ M. Carp. Diverse.

Politica locală

Deşi în vacanţă politica militantă e redusă cu totul, totuşĭ la noĭ ea e încă în floare, graţie intrigilor şi lupteĭ din culise. D. prefect I. Arapu, cu sediul la Slănicu-Moldova, ne face dese vizite, cu ocazia cărora rezolvă toate cestiunile ce interesează judeţul şi răfueşte, cît poate, pe adversarul săŭ neîmpăcat, D. Eduard Ullea, primarul oraşuluĭ. Pentru a putea doborî pe acesta din urmă, D. Arapu se împacă nu numaĭ cu liberaliĭ dizidenţĭ din localitate, dar şi cu toţĭ liberaliĭ adversarĭ aĭ săĭ, plus că e omul conservatorilor. Aşa, cu D. Ilie Ciolacu, fostul prefect, s'a împăcat tamaisam, făgăduindu-ĭ în acelaşĭ timp că va da o subprefectură D-luĭ Caniola, fostul poliţaiŭ sub conservatorĭ; ba, ceva maĭ mult, se crede chĭar că-şĭ va sacrifica pe pravoslavnicul poliţaiŭ Hîntescu, făcîndu-l subprefect, ĭar pe D. Caniola îl va readuce la postul săŭ de poliţaiŭ. Nu ştiŭ însă dacă D-luĭ Arapu îĭ va merge tot aşa şi cu D. Ullea care, de! e tare de tot şi în localitate şi la centru.

Furtul administratoruluĭ M. Carp

In fine, afacerea furtuluĭ de furaj comis de locotenentul Mihaĭ Carp, administrator de clasa II, s'a sfîrşit. Ca anchetarĭ aŭ fost D. căpitan Cujbă şi comisarul regesc al corpuluĭ al IV-lea de armată. Din ancheta lor reese că locotenentul Mihaĭ Carp, ca administrator, s'a făcut culpabil de furt la primirea furajuluĭ. Intre altele, s'a constatat că s'a servit de un cîntar falş, care a fost fabricat într'un atelier de ferărie, pe cînd greutăţile adevărate s'aŭ găsit, pe lîngă bariera Răchitilor, aruncate pe malurile unor ĭazurĭ şi mlaştine. Pînă maĭ zilele trecute locotenentul a fost închis preventiv la „garda pieţiĭ". Acum însă, cînd ancheta s'a finit, el a fost adus în Iaşi şi închis în arestul militar de acolo. Suma, pentru care e dat judecăţeĭ, e de vre-o 30 de miĭ de leĭ. El va fi judecat de consiliul de războiŭ al corpuluĭ al IV-lea pe la sfîrşitul luĭ August. De complicĭ lt. Carp a avut pe nişte fraţĭ Segall (a nu se confunda cu comercianţiĭ şi agenţiĭ societăţeĭ „Dacia-Romînia", a căror firmă e tot „fraţiĭ Segall"). In contra acestor complicĭ se va intenta proces civil.

Diverse

D. primar ar trebui să se îngrijească de toate străzile oraşuluĭ, ĭar nu numaĭ de strada în care se află domiciliul D-sale şi al D-luĭ prefect. In adevăr, afară de strada Mare, care se udă de două orĭ pe zi, numaĭ strada primaruluĭ—începînd de la primărie şi pînă la D-sa acasă—e udată. Toate cele-l'alte străzĭ sînt lăsate în părăsire şi praful atinge chĭar 5—10 centimetri. Ar fi de dorit ca D. primar să ĭa măsurĭ şi în această privinţă, căcĭ va aduce un mare bine pentru oraş.

*

In sfîrşit, pavilionul din grădina publică s'a isprăvit şi avem şi muzică. După mărimea pavilionuluĭ însă, ar trebui ca muzicanţiĭ carĭ alcătuesc aşa zisa orchestră să fie maĭ numeroşĭ, ĭar nu zece cîţĭ sînt. Grădina de asemenea e foarte mare — ş'apoĭ oraşul nostru a fost lipsit timp de 2 lunĭ de muzică pentru ca acum să merite o orchestră maĭ bună.

Un ziarist.

Un bucureştean pe zi

Doctorul Tatuşescu

Originar din Galaţĭ. Studiile universitare şi le-a terminat la 1894, cînd şi-a susţinut teza cu cea maĭ mare laudă. De la această dată a fost întrebuinţat în învăţămîntul universitar ca azistent al d-ruluĭ Obregia şi ataşat la clinica d-ruluĭ Buicliu.

Actualmente se ocupă cu experimentarea tuberculineĭ noĭ a luĭ Koch, în care pune multă speranţă şi cu clientela d-ruluĭ Buicliu, pe care îl înlocueşte.

S'a căsătorit cu poeta-doctoreasă Domnişoara Cornelia Kernbach, sora poetuluĭ Gheorghe din Moldova.

Fer.

OFICIALE

Prin *Monitorul oficial*, cu data de 10 August se acordă autorizaţia de a purta insemnele străine următoarelor persoane: D-luĭ Constantin Chiru, director general al poştelor şi telegrafelor, insemnele de mare ofiţer al ordinuluĭ Takowo (Serbia); D-luĭ Constantin Candiano, comandantul regimentuluĭ Prahova No. 7, insemnele ordinuluĭ Coroana de Fer clasa II (Austria); D-luĭ locot.-colonel Dumitru Dancovicĭ, din regimentul Radu-Negru No. 28, insemnele de comandor al ordinuluĭ Francisc Iosif (Austria); D-luĭ locotenent-colonel Constantin Grecescu, comandantul regimentuluĭ 6 de artilerĭ, insemnele de comandor al ordinuluĭ Francisc Iosif (Austria); D-luĭ locotenent Corneliu Slăvescu, din regimentul Olt No. 3, insemnele de cavaler ale ordinuluĭ Francisc Iosif (Austria); D-luĭ locotenent Petcu Damian, din regimentul 1 de geniŭ, insemnele de cavaler al ordinuluĭ Takowo (Serbia); D-luĭ şef de muzică clasa I Anton Kratochvil, din regimentul 1 de geniŭ, insemnele de cavaler ale ordinuluĭ Sf. Sava clasa V (Serbia).

FEL DE FEL

Impărat şi lucrător.—Mercurea trecută s'aŭ împlinit două sute de anĭ de cînd decedatul împărat al Rusieĭ, Petru cel-mare, s'a angajat ca lucrător la o fabrică de corăbiĭ din Zaardam. Jubileul acestuĭ episod din vĭaţa fostuluĭ împărat al Rusieĭ s'a serbat printr'un frumos conduct istoric. La acest jubileŭ a fost reprezentată şi curtea imperială rusească.

*

Cleptomanie. — La Angers, un oraş din Franţa, a produs o mare senzaţie zilele acestea arestarea, de către poliţia locală, a unuĭ membru din marea familie aristocratică de Anjou. E vorba de contele de V... şi cauza pentru care a fost arestat e că a fost surprins furînd. Fratele conteluĭ de V..., prevenit îndată s'a dus să vadă ce zice pungaşul conte şi, după explicaţiile luĭ, a conchis că acesta 'ĭ atins de cleptomanie.

*

Jubileul unuĭ episcop.—La 26 Ianuarie 1898 se vor împlini 25 anĭ de cînd episcopul de Oradea-mare „Michail Pavel" a fost sfinţit întru episcop. Cu ocazia asta se vor face serbărĭ frumoase. Pînă atuncĭ însă, o circulară edată de vicarul general al dioceseĭ dispune ca preoţiĭ să facă slujbe de mulţumită la 11 Septembrie 1897, ziua denumireĭ, şi la 23 Decembrie ziua preconizăriĭ de episcop a. p. s. sale.

*

Berea din lume. — După o statistică englezească, se fabrică actualmente în lume 17 miliarde, 700 milioane litrurĭ de bere anual. Dintre acestea, 5 miliarde se fabrică în Germania; 4 miliarde, 790 milioane în Marea Britanie şi Irlanda; 3 miliarde, 200 milioane în State-Unite; şi 1 miliard, 350 milioane în Austria. Belgia fabrică şi consumă pe an 1 miliard 50 milioane litrurĭ bere; Francia 840 milioane şi Rusia 400 milioane.

Lamwda.

Buletin atmosferic

11 August, 1897

Timp foarte frumos şi liniştit în toată ţara. Temparatura s'a coborît puţin în toată ţara. In Moldova timpul este maĭ răcoros, aci temperatura s'a răcit maĭ mult de erĭ. N'a plouat nicăĭerĭ.

Barometrul a crescut puţin în toată ţara, în mijlociŭ cu un milimetru.

Astă-zi timp foarte frumos pretutindenĭ. Căldură moderată.

Litere-Arte-Ştiinţe

Din incidentul jubileuluĭ domnieĭ de 50 de anĭ a împăratuluĭ Austro-Ungarieĭ, se pregăteşte pentru anul viitor o expoziţie jubilară în Rotunda din Praterul Vieneĭ. Ea se va compune din şease secţiunĭ: Expoziţie industrială, economică şi silvanală, expoziţia pentru prosperitatea publică, hala tinerimeĭ, expoziţia specială a brutarilor şi Urania. Pe lîngă acestea maĭ vine şi o expoziţie aranjată de guvernul bosniac, precum şi pavilionul oraşuluĭ Viena. Expoziţia va avea un caracter specific austriac.

*

Eruditul doctor rus Zamenhoff a combinat o nouă limbă universală, pe care a'numit-o „Esperanto". Deja aproape pe întreg pămîntul este lăţită limba Esperanto, de oare-ce, după constatarea limbiştilor, e foarte lesne de învăţat. Toată gramatica limbeĭ Esperanto constă din 12 regule; a doua uşurinţă e că cuvintele sînt o colecţiune din rădăcina cuvintelor din limba latină, germană, franceză şi engleză. Din cîte o rădăcină a unuĭ cuvînt cu 30 formaţiunĭ se compun şi 50 de cuvinte. In Europa şi America există deja o literatură întreagă în limba „Esperanto", în care s'aŭ tradus Homer, Schakespeare, Goethe, Byron, Heine şi Puşkin. Esperantiştiĭ aŭ şi o foaie în limba lor întitulată: „Lingvo Internacia. Ziarul parizian „Etranger" publică şi articole în limba „Esperanto".

*

La Freiburg a avut loc zilele acestea al patrulea congres ştiinţific catolic. La acest congres aŭ azistat peste cincĭ sute de persoane, între carĭ şi foarte mulţĭ episcopĭ. In cele cîte-va şedinţe ale congresuluĭ ştiinţific catolic s'a discutat în special asupra cestiunilor carĭ privesc direct catolicizmul. Acuma se prepară o dare de seamă amănunţită asupra tuturor cestiunilor tratate în acest congres spre a fi apoĭ date publicităţeĭ.

Revista cărţilor

Les Inchisitions d'Espagne par F. Tarida del Marmol. Un volum în 8 de 344 de paginĭ, în editura biblioteceĭ sociologice a librărieĭ pariziene P. V. Stock. 3.50 volumul.

Ultimul atentat anarchist şi procesul anarchiştilor din Barcelona aŭ adus în discuţiune chipul barbar în care sînt trataţĭ în închisorile spaniole acuzaţiĭ politicĭ. Taride del Marmol, care a fost şi el închis în temniţele spaniole a suferite teribile cazne ale aceşteĭ nouĭ inchiziţiunĭ.

Descrierea anarchistuluĭ spaniol îţĭ ridică părul în cap. E maĭ interesantă de cît un roman foileton şi cu toate acestea este expresiunea realităţiĭ şi cetind-o scuzez întru cît-va ultimul asasinat politic făcut în potriva luĭ Canovas.

In deposit în *Sala noastră de depeşĭ*.

De la Lacul-Sărat

(Corespondenţă part. a „Adevĕruluĭ")

O escursiune

Duminică, 3 August, cîţĭ-va din aceĭ carĭ ne cam plictisim în uniformitatea traĭuluĭ de acĭ, avurăm deosebita plăcere să facem o escursiune la mînăstirea Cocoş, în Dobrogea, escursiune datorită iniţiativeĭ D-luĭ inginer Al. Dimitrescu, sub-directorul serviciuluĭ docurilor din Brăila.

Punct la 5 dimineaţa eram adunaţĭ în jurul brekuluĭ, în faţa vileĭ Segîrceanu, de unde era hotărîtă plecarea.

Iată-ne porniţĭ în sfîrşit!

Eşind din staţiune, aleea principală dă în şoseaua judeţiană Călăraşĭ-Brăila care, plantată cu arborĭ şi udată regulat seara şi dimineaţa, face călătoria de la băĭ pînă la Brăila — aproape 6 kilometri, — foarte plăcută. Ceaţa care plutea d'asupra Dunăriĭ, la orizont, ne împiedeca să admirăm un splendid răsărit de soare; în schimb, răcoarea plăcută a dimineţiĭ şi focul ochilor strălucitorĭ ne înveseau cu prisosinţă. In drum întîlnim maĭ multe poderojne, daradaice, — aşa zise cupeurĭ pe acĭ — încărcate de bagaje şi de pasagerĭ pentru băĭ.

Inainte de ora 6, fixată pentru plecarea vaporuluĭ, şi după ce ne-am completat în drum merindea cu un morman de pîine caldă, coborîrăm la poarta palatuluĭ docurilor, unde furăm întîmpinaţĭ de D. inginer Dimitrescu. In marginea bazinuluĭ vaporul, splendid pavoazat, aştepta, gata de plecare. Acĭ se aflaŭ deja cîţĭ-va din aceĭ carĭ aveaŭ să ne însoţească în escursiune. Lipsind însă maĭ multe persoane locale, trebuirăm să aşteptăm. Uniĭ profitarăm de timpul acesta spre a sorbi cîte o cafea, pe care ora matinală a plecăriĭ nu ne permisese s'o luăm acasă, şi să ne asortăm cu maĭ multe clondire din sîngele Domnuluĭ.

In fine zărim o trăsură, apoĭ încă una şi încă una, venind în goană pe cheĭul larg al portuluĭ.

Ceĭ din urmă invitaţĭ sosiţĭ, nu trecu mult şi: „Pe bord, D-lor!" Fiind însă cam mulţĭ, aproape 50 de persoane, o barcă ataşată la pupă aştepta prisosul încărcăriĭ şi sorţiĭ căzură pe maĭ mulţĭ tinerĭ ofiţerĭ.

La 7 punct sirena dă semnalul plecăriĭ şi helicea se pune în mişcare. Admirăm în treacăt măreţele construcţiunĭ ale docurilor, trecem strîmtoarea în Dunăre şi pornim la vale cu undele turburĭ. La capătul ostrovuluĭ ĭată Ghecetul, din ale căruĭ clădirĭ n'aŭ maĭ rămas, în urma inundaţiuniĭ, de cît acoperişele sprijinite de cîţĭ-va stîlpĭ. Apele fiind tot marĭ, sălciile par că plutesc pe d'asupra şi în unele locurĭ se succed ca un spalier, mărginindu-ne calea. Odată în larg, plutim „à toute vapeur" între ţărmul plat al Dobrogeĭ şi cel rîpos al Muntenieĭ.

*

Ne apropiem de gura Siretuluĭ pe care n'o putem distinge printre ostroave şi prundurĭ şi dincolo de care, se înalţă ca un colos dealul Ţigliniĭ, încoronat de construcţia măreaţă a uneĭ cazarme. Plutele venite pe Siret zac grămădite pe ţărm la poalele dealuluĭ, d'asupra căruĭa apar casele şi bisericile Galaţilor.

La ora 8, cu toate că navigăm cu maĭ mult de 8 atmosfere, sosim în dreptul portuluĭ, unde regulamentul de navigaţiune ne obligă să ne încetinăm mersul. Toţĭ căutăm să ne dăm seama de pustiirile cauzate de inundaţiune şi abia ne venea să credem că apele aŭ putut să crească atît de mult d'asupra cheĭuluĭ.

Totuşĭ, pare că lucrurile 'şĭ-aŭ revenit repede în fire, judecînd după aspectul ce ne prezintaŭ. Trecînd Bădălanul cu imensele-ĭ şantiere, vaporul îşĭ reĭa viteza. Zărim Brateşul, d'alungul căruĭa fîlfîie jaloanele nouluĭ dig în construcţie şi, în depărtare, dealul Prutuluĭ. O făşie albastră ne arată gura rîuluĭ „blestemat", cum îĭ zice cîntecul, sub deal.

La orele 9 sosim la Renĭ, unde privelîştea colorilor ruseştĭ ne strînge inima. Lungim cu durere ţărmul acesta, al nostru din strămoşĭ, şi ne întoarcem privirea spre ţărmul drept, care începe să devie pitoresc prin lanţul de coline înverzite ce se iveşte la orizont.

Intr'acestea vaporul „Psiche", cu destinaţie către răsărit, ne ajunge din urmă. Apa e atît de liniştită şi vaporul e oglindit cu atît relief, în cît pare a fi ţintuit în loc. Dar vaporul se depărtează, ducîndu-se la vale cu unda şi cu dorul nostru „de lung călătorit".

Intr'un tîrziŭ nerăbdarea aţîţată de foame ne coprinde: „Maĭ e mult, chirie Barbaspiro?" întrebăm mereŭ pe pilotul înăsprit în meseria luĭ şi începem a număra milele: 90,... 88... O corabie singuratică, plutind cu pînzele întinse, rămîne în urma noastră.

In fine, zărim peste zăvoaĭele ostroavelor acoperişul uneĭ zidirĭ marĭ şi vîrful uneĭ minarele. E Isaccea, pămîntul făgăduinţiĭ noastre. Incă cîte-va învîrtiturĭ de helice şi pătrundem în canalul format de ostrovul din faţa Isacceĭ.

Şirul dealurilor s'a apropiat. La poale e o baltă îngrădită: o „kerhané". Oraşul—întrebuinţez acest termen prin eufemism—se desfăşoară în toată goliciunea— termen propriŭ— înaintea ochilor noştri.

Acostăm la ponton — o barcă mare peste care se aruncă o scîndură drept punte şi de la care alta asemenĭ punţĭ te duc, prin minunĭ de echilibru, pînă la mal. Arabalele comandate din ajun se aflaŭ în păr. Dar nu-ĭ de ajuns. Afară de asta, ne maĭ trebuesc şi trăsurĭ, căcĭ nu'ĭ decît una singură şi aceea ca vaĭ de ea! Răscolim tot tîrgul spre a maĭ găsi una, pentru care ni se cere un preţ fabulos.

FOIŢA ZIARULUI ADEVĔRUL

86

VALSUL BARBAŢILOR

Partea a treĭa

CAP. VI

Apropierea fortuneĭ

Timpul era uscat şi rece. De o săptămînă îngheţase. Drumul era aspru. Nicĭ cel maĭ mic vînt nu sufla în văĭ. De la stabilimentele metalurgice pînă la sticlăria de la Val-Dieu drumul era drept, înconjurînd muntele, traversînd frumoasa pădure de stejarĭ, prin admirabile peisage.

Ea mergea încet. Trecătoriĭ eraŭ rarĭ.

De un sfert de oră de cînd mergea, ea nu întîlnise de cît doĭ oamenĭ, doĭ cărbunarĭ a căror figură era aşa de neagră, în cît ĭ-ar fi luat cu uşurinţă drept doĭ negri.

Eĭ o salutaseră cu politeţă, pe numele eĭ, ceea ce proba că eĭ eraŭ din sat. Ea nu avea nicĭ o frică, nicĭ o presimţire de pericol. Localitatea era liniştită, lucrătoriĭ oneştĭ şi blînzĭ.

Ea nu remarcă de loc că ceĭ doĭ cărbunarĭ, după ce se întîlniră cu ea, dispărură repede în pădure. Dacă ar fi remarcat poate că s'ar fi neliniştit. Eĭ mergeaŭ fără îndoĭală să-ĭ ĭasă înainte.

Eĭ luară o cărare strîmptă şi merseră în direcţia spre Val-Dieu. Printre ramurile pe care iarna le despuiase, eĭ zăriră pe tînăra văduvă care-şĭ continua domol drumul săŭ.

Noaptea se apropia. Deja umbrele se întindeaŭ dea curmezişul drumuluĭ. Şi pe albastrul pal al ceruluĭ, se distingeaŭ cîte-va stele. Incă puţin timp şi ele vor străluci cu toată lumina lor.

Ceĭ doĭ cărbunarĭ eşiră cu vre'o 500 metri înaintea văduveĭ şi se opriră. Se dădură între copacĭ şi se ascunseră în dosul unor deşişurĭ de pe marginea drumuluĭ.

Drumul se bifurca în acest loc: de o parte el continua printr'o alee de plopĭ pînă la sticlăria de la Val-Dieu, de altă parte el urma Meusa în direcţiunea spre Montherme şi pe aci era preumblarea favorită a luĭ Gilbert, dimineaţa şi seara.

Ceĭ doĭ cărbunarĭ vorbeaŭ cu o voce înceată...

— Tu eştĭ sigur că Gilbert e pe drum?

— Da... mi se pare chĭar că nu e prea departe de aci.

— Atuncĭ la cel maĭ mic strigăt ce-l va scoate ea, el va trebui să-ĭ alerge în ajutor.

— Afară numaĭ dacă nu va fi surd de tot.

Ceĭ doĭ cărbunarĭ nu eraŭ alţiĭ de cît Marc Roux şi Amedee Farigoule, travestiţĭ.

Eĭ eraŭ aci pentru a-şĭ executa planul.

Farigoule plecă capul spre pămînt şi inspecta drumul.

In umbra crescîndă a nopţeĭ, se destingea încă figura D-neĭ Grantier, care se apropia cu paşĭ repezĭ.

Cînd ea nu fu de cît la cîţĭ-va paşĭ, eĭ se ridicară, săriră afară din pădure şi se aruncară asupra eĭ.

Marc Roux cu voce puternică zise repede:

— Nicĭ un cuvînt, nicĭ un strigăt!!! noĭ nu vrem de cît punga d-tale.

Eĭ o ridicară, ca pe un copil, dar avură grijă să nu-ĭ astupe gura.

Tînăra văduvă însă era curajoasă şi hotărîtă.

Ea se apără cu destulă putere, dar ce putea face contra acestor doĭ oamenĭ?

Atuncĭ cu o voce stridentă, ea strigă:

— Ajutor! Ajutor!

— La ce-ţĭ foloseşte să strigĭ? zise Marc Roux... nu e nimenĭ la o leghe de la rond...

Şi eĭ o tîraŭ către pădure. Deja eraŭ să dispară cu ea în desişul pădureĭ, cînd de odată, la ultimul strigăt al Leontineĭ, un om se aruncă asupra celor doĭ cărbunarĭ, căzînd ca o bombă asupra lor.

— Ah! mizerabilĭ! mizerabilĭ!

Dar Marc Roux şi Farigoule se aşteptaŭ la acest brusc atac. Cu o uşurinţă de maimuţă lăsară prada, o rupseră de fuga şi dispărură. Aceasta se făcu cu o iuţeală uimitoare. Si se auzea departe troscăitul ramurilor în fuga lor precipitată.

Doamna Grantier fusese scăpată.

Gilbert — căcĭ era el — se aplică către ea. Si de abia atuncĭ o recunoscu, căcĭ se făcuse noaptea.

— D-na Grantier!!

El o ridică binişor şi o aşeză pe un trunchiŭ de arbore. Ea îşĭ revine în fire şi cunoscînd pe salvatorul săŭ; îĭ întinde mîinele, în această expansiune de recunoştinţă, cu o bucurie nemărginită.

—Gilbert! d-ţa eştĭ! D-ta eştĭ!!

— Nu sînteţĭ rănită?

— Nu... graţie dumitale... salvatorul meŭ...

— Ea se scoală, încă emoţionată şi tremură.

— Voiţĭ să luaţĭ braţul meŭ D-nă?

Ea se rezema de el, poate maĭ mult de cît ar fi trebuit, cu un fel de abandonare tandră.

Si în tăcere eĭ fac cîţĭ-va paşĭ.

— Ştiţĭ cine sînt aceştĭ oamenĭ? zise el în fine... a-ţĭ recunoscut?

— Trebue să fie doĭ lucrătorĭ întrebuinţaţĭ în cărbunăriile din vecinătate... I-am întîlnit cîte-va minute înainte de atentatul lor... Dar nu ştiŭ cine sînt şi de unde viŭ.

— Jandarmeria va şti bine să-ĭ descopere...

La sticlărie Sabina şi Thomeret părură foarte miraţĭ de ceea ce se întîmplase, dar, după ce Thomeret ascultă detaliile şi ceru cîte-va lămurirĭ asupra agresorilor, ghici îndată că eĭ nu eraŭ alţiĭ de cît Marc Roux şi Amedee Farigoule.

Si văzînd ochiĭ Leontineĭ, plinĭ de recunoştinţă, fixaţĭ către faţa luĭ Gilbert, el tresări de mulţumire şi murmură:

— Eĭ aŭ făcut un adevărat cap-de operă, aŭ mult spirit de născocirĭ pungaşiĭ draculuĭ.

Leontina fu condusă acasă în trăsură de Gilbert şi Thomeret, carĭ se reîntoarseră pe jos la sticlărie.

Noaptea continua a fi rece, dar liniştită şi frumoasă.

Thomeret luase cu familiaritate braţul tînăruluĭ om.

— Ştiĭ, dragă Gilbert, zise el, că această aventură ne poate duce departe?

— Cum asta, Domnule?

— N'aĭ făcut nicĭ o descoperire în astă-seară?

— Nicĭ una şi nicĭ măcar nu ştiŭ unde vreĭ să ajungĭ.

— Atuncĭ trebue să aĭ orbul găinilor... dacă n'aĭ putut remarca, că d-na Grantier te privea într'un mod cu totul deosebit... şi cu o nespusă dragoste.

— Nimic maĭ natural? nu-ĭ făcusem oare un mare serviciŭ scăpînd-o din mîinele acestor vagabonzĭ?

— Da, da, e un motiv, dar privirile sale însemnaŭ pentru tine, scumpul meŭ Gilbert maĭ mult de cît recunoştinţa banală la care facĭ aluziune.

Si fiind-că Gilbert nu răspundea.

— Cu un cuvînt eŭ cred că ea te ĭubeşte.

Aceeaşĭ tăcere se observa la tînărul om. Si Thomeret:

— Da nu maĭ e îndoĭală, ea te ĭubeşte... E imposibil, Gilbert, să nu te îngrijeştĭ de loc de acestă ĭubire a eĭ; şi tocmaĭ despre aceasta, copilul meŭ— adăugă el cu bunătate aş voi să vorbesc cu tine...

— Mi se pare că te înşelĭ, Domnule Dar chĭar afară de asta, cunoştĭ secretul inimeĭ mele... Nu ĭubesc pe D-na Grantier, orĭ cît de frumoasă şi orĭ cît de seducătoare ar fi ea...

— Da, da, n'am uitat nimic. Dar trebuĭe să ştiĭ că căsătoria ta cu Blanşa Joltran e un vis nerealizabil. Nicĭ o dată Joltran nu-ţĭ va da pe fiica sa. Decĭ, afară numaĭ dacă nu cum-va te-aĭ hotărît să rămîĭ flăcăŭ...

— Nu mă voĭ căsători nicĭ odată.

— Nimic maĭ copilăresc de cît aceasta, scumpul meŭ Gilbert. Permite-mĭ să te sfătuesc cu toată experienţa ce mi-o dă etatea mea... Tu traverseẑĭ în acest momet o fază serioasă din vĭaţa ta... Aceasta merită gîndire, crede-mă.. Iată o tînără femeĭe, liberă, văduvă, bogată, foarte frumoasă, care se amorează de tine... Ea ştie ce eştĭ, nu trebue să te îndoĭeştĭ de aceasta... Ea ştie că tu n'aĭ nicĭ familie, nicĭ măcar un nume... Aceasta nu închisteaza de loc... ea te ĭubeşte şi aceasta îĭ e de ajuns... Dacă ezitărĭ a avut la început, ceea ce e posibil, fiĭ sigur că aceste ezitărĭ nu maĭ există astă-zĭ, cînd ea a trebuit să vadă, în sosirea ta neaşteptată, o intervenţiune care-ĭ indică în mod clar viitorul... Această tînără femeĭe merită să fie ĭubită de tine. Ea îţĭ întinde mîna... Eŭ care n'am în vedere de cît fericirea ta, îţĭ zic, Gilbert... trebue să o primeştĭ...

— Domnule...

(Va urma)

Pînă să sosească, se întind mesele pe puntea vaporuluĭ. Neființd destul loc, societatea se împarte în două: partea cea maĭ numeroasă la pupă, cea-l'altă la proră. Şi ne punem pe prînzit. Pe urmă, odată ce stomacurile ne eraŭ împăcate, ne-am coborît la mal unde echipagele ne așteptaŭ pentru a ne duce la mînăstirea Cocoș.

Demisoldo.

Gheșeftul cu fabrica Letea

— Vezi pag. 4-a —

Ediția de dimineață

INFORMAȚIUNI

Opera șoviniștilor

De cînd naționalitățile subjugate din Ungaria aŭ început să lupte pentru drepturile lor, șoviniștiĭ maghiarĭ caută prin o propagandă desperată să escite ura Ungurilor în contra celor subjugațĭ.

Şi în lupta lor nesocotită *patrioțiĭ* maghiarĭ aleargă după viziunea Ungarieĭ, stat de sine stătător, după viziunea Ungarieĭ despărțită de Austria și dominînd la porțile Orientuluĭ.

Politicianiĭ aŭ întrebuințat toate mijloacele pentru ca să capete încrederea poporuluĭ maghiar și aŭ lucrat cu atîta înverșunare în chestia naționalităților, în cît aŭ făcut să nască în popor o teribilă ură și în contra Austriacilor, pe carĭ politicianiĭ maghiarĭ i-aŭ prezentat vecinic ca protectorĭ aĭ Romînilor din Ungaria.

Dualismul

Ne aducem aminte ce luptă se încinsese acum cîte-va lunĭ cînd se sfîrșise convenția dualizmuluĭ.

Unguriĭ pentru ca să maĭ zmulgă cîte-va drepturĭ de la Austria aŭ amenințat cu ruperea dualismuluĭ. Presa lor a făcut o campanie violentă pentru această idee și contele Apponyi cu toțĭ șoviniștiĭ aŭ escitat toate urile pe carĭ șovinismul le poate naște.

Cazul de la Beszterczebanyai

O asemenea luptă înverșunată și lipsită de orĭ-ce socoteală era fatal să ducă la fapte ca acela petrecut la Beszterczebanyia.

Lupta de cuvinte violente și insultătoare dintre politicianĭ era fatal ca la maghiariĭ barbarĭ din stratele cazarmelor să se transforme într'o luptă de gloanțe.

Honvezi, întărîtațĭ de tonul preseĭ șoviniste și al politicianilor maghiarĭ, îndată ce s'aŭ aflat față în față—la un exercițiŭ de tir — cu armata austriacă, aŭ tras focurĭ, cu gloanțe, asupra Austriacilor.

Şi spiritul public este atît de falsificat în Ungaria, în cît, în primele momente cînd s'a aflat acest fapt, atentatul sălbatec și banditesc al Honvezilor a fost cîntat pe strade, prin localurile publice și lăudat prin ziarele ungureștĭ.

Nota situațieĭ

Acest fapt dă exact nota situațieĭ din statul vecin.

Intre Ungurĭ și Austriacĭ, politica șoviniștilor maghiarĭ a creat niște relațiunĭ teribile.

Relațiunile sînt atît de încordate, în cît ceĭ de la Viena vor fi de sigur nevoițĭ să recurgă la măsurĭ extreme, saŭ se va ajunge la conflicte mult maĭ grave.

Contele Apponyi

A contribuit mult la aducerea aceste situațiĭ șovinistul Apponyi.

Acesta, pentru a ajunge la putere, a exaltat șovinismul maghiar și a făcut ast-fel, în cît capetele deja destul de aprinse ale Ungurilor să ia foc.

Acum, după atacul de la Beszterczebanyia, contele Apponyi crede că terenul este destul de pregătit pentru ca el să ia puterea.

Printr'o scrisoare adresată alegătorilor seĭ din Iaszbereny, Apponyi dă să se înțeleagă că acum *a sosit timpul săŭ*.

Şi șovinistul *Magyarorszag* se grăbește să explice scrisoarea luĭ Apponyi și să-ĭ dorească, șovinistuluĭ maghiar, să vie cît maĭ iute la putere.

Apponyi la putere va fi semnalul unor măsurĭ violente în contra celor subjugațĭ și triumful Ungurilor față de Austriacĭ.

Rep.

D. Kalinderu, administratorul domeniilor coroaneĭ, se află actualmente la Fălticenĭ, unde se ocupă cu luarea măsurilor necesare pentru începerea lucrărilor construireĭ linieĭ ferate particulare pînă la marea fabrică de cherestea din Mălinĭ, a regeluĭ.

Primim din Focșanĭ două telegrame din partea D-luĭ Arthur Scheyer și a caseĭ de bancă Strelisker, prin care sîntem rugațĭ a rectifica știrea dată că aceștĭ bancherĭ, carĭ se află în străinătate, ar fi fost urmărițĭ de către parchetul de Putna, cum din eroare s'a publicat.

Mîine dimineață toțĭ miniștriĭ vor sosi în Capitală, venind de la Sinaia, pentru a lua parte la consiliul ce vor ține la ministerul de interne.

Atentatele din Constantinopol

—prin fir telegrafic—

(Serviciul particular al „Adevĕruluĭ")

Constantinopol, 10 August

Serbările „Selamliculuĭ" aŭ trecut fără ca ordinea să fie turburată.

In unele părțĭ ale orașuluĭ s'aŭ ivit din noŭ „ciomăgașĭ" carĭ aŭ masacrat anul trecut pe Armenĭ. Eĭ aŭ fost însă oprițĭ de poliție de a comite excese.

Două sute de „ciomăgașĭ" aŭ fost arestațĭ pentru că aŭ refuzat să se supună ordinelor polițieĭ.

Dintre ceĭ treĭ Armenĭ carĭ aŭ comis atentatele cu dinamită aŭ fost prinșĭ ierĭ *Misac Zaraful* și *Ohanses*. Acesta din urmă a încercat atentatul din interiorul Bănceĭ otomane. Cel de al treilea se numește Serkir. Toțĭ treĭ par a fi oamenĭ cultĭ.

Arestările continuă. Fie-care străin bănuit este pus sub supravegherea poliției, și dacă nu poate dovedi cu acte cauza ședereĭ sale în Constantinopol, este imediat arestat.

*

Revoluționariĭ armenĭ Serkir *și* Ohanses *aŭ fost supușĭ unuĭ interogatoriŭ și aŭ făcut următoarele declarațiunĭ: Serkir a sosit de vre-o șase lunĭ din Batum, unde fusese deja pregătit pentru cauza sacră a Armenilor. Cu două zile înaintea atentatuluĭ iĭ se anunță că el a fost desemnat, prin tragere la sorțĭ, ca martirul cauzeĭ și ca să se pregătească pentru executarea atentatuluĭ. Pentru acest scop primi și o sumă maĭ mare de banĭ. Comitetul îĭ dădu și un tovarăș pe care nu îl văzu de cît cîte-va ore înaintea atentatuluĭ. Amîndoĭ primiră bombe cu dinamită de la persoane cu totul necunoscute lor.*

*

Ordinul era ca Serkir să arunce prima bombă și numaĭ după ce se va produce o învălmășeală din cauza explodăreĭ colegul săŭ să arunce a doua bombă. Dacă prima bombă n'ar fi exploadat trebuiaŭ să tragă amîndoĭ.

Ambiĭ revoluționarĭ armenĭ aŭ executat ordinele comitetuluĭ secret.

Revoluționarul *Ohanses* declară că este născut la Constantinopol și că, în urma masacrelor din anul trecut, a părăsit Turcia plecînd în Bulgaria și Rusia. Zilele trecute s'a reîntors la Constantinopol pe un vapor englez. Bombele de carĭ s'a servit sînt de proveniență americană și aveaŭ treĭ fitilurĭ.

El fu desemnat ca să esecute atentatul asupra Bănceĭ otomane și s'a supus întocmaĭ, cu toate că ar fi putut maĭ bine reuși dacă iĭ s'ar fi dat libertatea de acțiune. „Mi s'a ordonat, zise el, ca să merg pînă la camera directoruluĭ general și m'am supus, dar am fost prins înainte de a putea executa planul meŭ.

Asupra luĭ *Ohanses* s'aŭ găsit maĭ multe fotografiĭ ale complicilor săĭ Armenĭ, cărora le a dat maĭ multe bombe de dinamită.

Toțĭ treĭ vor fi judecațĭ încă în cursul acesteĭ septămânĭ.

Roc.

Consiliul permanent de instrucțiune, împreună cu D. Haret, a terminat de studiat noul proect de lege al organizăreĭ școalelor profesionale.

D. Haret îl va aduce zilele astea în dezbaterile consiliuluĭ de miniștri.

Ni se anunță din Cernăuțĭ moartea cavaleruluĭ Leon de Flondor, unul din ceĭ maĭ marĭ naționaliștĭ romînĭ din Bucovina.

D. Mîrzescu fostul ministru de instrucțiune, se află în Capitală. Se spune că președintele clubuluĭ liberal din Iașĭ a venit în Capitală pentru a se înțelege cu oameniĭ săĭ în privința atitudineĭ ce vor trebui să aibă față cu guvernul la cea d'întîĭ ocazie.

Indată după întoarcerea mitropolituluĭ primat, epitropiĭ spitaluluĭ Brîncovenesc se vor întruni pentru a fixa o pensie soțieĭ defunctuluĭ dr. Kremnitz, drept răsplată pentru ceĭ 18 anĭ servițĭ la acel spital de către soțul eĭ.

D. Haret, ministrul de instrucțiune, a cerut tutulor primarilor din orașele de reședință, ca să instituiască noĭ clase divizionare, îndată ce numărul elevilor înscrișĭ va trece peste 80, de fie-care clasă.

Cererea ministruluĭ e motivată de faptul că peste 50 de institutorĭ și institutoare aŭ rămas fără catedră.

D. general Berendeĭ, ministrul de războiŭ, va convoca în curînd, la minister, pe toțĭ inspectoriĭ generalĭ aĭ armateĭ pentru a lua o înțelegere definitivă asupra înaintărilor carĭ se vor face în armată la sfîrșitul luneĭ.

D. Dianu, directorul general al penitenciarelor, va pleca zilele astea în inspecție la penitenciarul din Mărgineni, unde are de anchetat maĭ multe abuzurĭ.

D. Sturdza va întreprinde în curînd o călătorie la Iașĭ, în scop politic. Şeful partiduluĭ vrea să vadă pe ce se poate răzăma în capitala Moldoveĭ în cazul uneĭ rupturĭ definitive cu Aurelianiștiĭ.

D. Ionel Brătianu, ministrul de lucrărĭ publice, a aprobat un însemnat număr de cererĭ pentru acordarea de concesiunĭ de liniĭ ferate particulare.

D-sa le va supune și aprobăreĭ consiliuluĭ de miniștri.

La 20 Septembrie se va ține concurs pentru ocuparea uneĭ burse de 3.000 leĭ anual, oferită de societatea centrală agricolă, unuĭ diplomat al școaleĭ de agricultură, pentru complectarea studiilor în străinătate și anume: doĭ anĭ la institutul agronomic din Paris, un an la stațiea experimentală din Halle și altul în una din stațiile agronomice din America saŭ Anglica.

D. colonel Remus Boteanu, șeful secțiuneĭ I-a a mareluĭ stat major, a fost însărcinat cu funcțiunile secretariatuluĭ general al ministeruluĭ de războiŭ pe tot timpul concediuluĭ D-luĭ colonel Tătărescu.

Guvernul a acordat studenților universitar bilete de liber-parcurs al căilor ferate pînă la T.-Jiŭ, cu ocazia congresuluĭ studențesc din Septembrie.

Prefectul județuluĭ a fost delegat de guvern a lua parte la inaugurarea statueĭ luĭ Tudor Vladimirescu care va avea loc cu ocazia acestuĭ congres.

Reamintim cititorilor noștri că anunciurile pentru *Mica Publicitate*, pentru numărul de Joĭ, se primesc pînă azĭ la orele 6 p. m.

Un anunciŭ de 4 liniĭ cu un total de 100 litere costă numaĭ 0.50 banĭ.

Din provincie textul dimpreună cu costul se pot trimite prin poștă.

La direcția generală a C. F. se lucrează actualmente la întocmirea unuĭ tabloŭ privitor la o însemnată mișcare ce urmează a se face printre funcționariĭ C. F.

E vorba de maĭ multe înaintărĭ și nouĭ numirĭ.

D. Djuvara, ministrul de justiție, va scoate la pensie, pe ziua de 1 Octombrie, un însemnat număr de magistrațĭ, printre carĭ și cîțĭ-va președințĭ de tribunale.

Cu ocazia aceasta se dă ca sigură înaintarea D-luĭ jude de instrucție Vasiliu la postul de președinte de tribunal.

Mișcarea, care urma să se facă în corpul diplomatic al țăreĭ în cursul luneĭ acesteia, a fost amînată pînă după întoarcerea regeluĭ.

Lucrările pentru construirea unuĭ mare pod peste Olt vor începe tocmaĭ la toamna viitoare.

Din misterele Bucureștilor

Preoteasă vînzătoare de carne omenească. — Complicitatea unuĭ preot.— Poliția.

După ce am vorbit de asociația Pepi Rapaport et comp. și o parte din victimele eĭ, trecem astăzĭ la o nouă casă clandestină care, de și fără autorizație, funcționează fără cea maĭ mică jenă sub ochiĭ autorităților, ba am putea chiar spune sub patronagiul polițieĭ, de oare ce am văzut noĭ înșine pe comisarul secțieĭ 13 intrînd dese orĭ acolo.

Această casă de întîlnire se află în strada Profetuluĭ, 4. Casa e mică, de un stil foarte vechiŭ, e compusă din 2 camere despărțite printr'un antreŭ, de-alungul fațadeĭ e un balcon și e situată în fundul curțeĭ. La stradă se află un grilaj de lemn care e împodobit cu ederă, așa că nu se poate vedea ce se petrece în interior.

Singura intrare în această curte e o portiță care, cu multă luare aminte, se poate distinge de grilaj și care nu se deschide de cît după anumite semne.

In această parte retrasă a orașuluĭ domnește cea maĭ profundă liniște în timpul zileĭ, d'abia din cînd în cînd auzĭ huruitul uneĭ trăsurĭ; odată însă seara sosită, liniștea se schimbă în zgomot, iar localitatea începe să devină populată și zgomotoasă. Aceasta în fie care noapte și durează de la 10 ore seara pînă a doua zi dimineața cînd totul reintră iarăși în obicinuita liniște.

Şi poate că n'ar fi nimic dacă s'ar întîmpla numaĭ scandalurĭ și bătăĭ, dar ce'ĭ maĭ trist, e că se petrec lucrurĭ cu mult maĭ grave și carĭ ar merita toată atențiunea celor în drept.

Casa Rapaport-Hirsch se ocupa în special cu seducerea minorelor, însă aceasta o practica în popor, pe cînd casa din strada Profetuluĭ se ocupă de femeĭ măritate și minore dintr'un mediŭ cu totul opus celuĭ-l'alt.

Această casă este întreținută de o individă care răspunde la numele de Vasilica Georgescu saŭ, maĭ scurt, cucoana preoteasa, căcĭ a fost soția unuĭ preot din Constanța, care, acum vre-o treĭ anĭ în urmă, fu caterisit.

*

Vinerĭ, pe la orele 10 seara, ducîndu-mă în strada Profetuluĭ am cercat la portița caseĭ în chestie; era însă încuiată și nimenĭ n'a venit s'o deschidă. In lăuntru era un zgomot infernal și, după expresiile murdare și urletele ce s'auziaŭ, m'am putut convinge de gradul de beție în care se aflaŭ vre-o zece clienți carĭ își lăsaseră birjele în strada Salcîmilor. Eram să renunț de a maĭ intra, cînd de odată sosește o birjă, avînd coșul ridicat, din lăuntrul căreia sare o persoană cu fața bine învăluită și într'o clipă dispare pe portița care se deschise și se reînchise cu aceiași repeziciune.

Coprins de curiozitate, voiam cu orĭ ce preț să pătrund și eŭ în curte, cînd iată că sosește un Domn ofițer de gardiștĭ căruia, după un anume semn, i se dădu drumul înlăuntru.

Acel Domn ofițer se vedea bine că era unul din oameniĭ caseĭ, de oare-ce zgomotul infernal, în loc de a descrește, deveni și maĭ mare prin uralele cu carĭ fu întîmpinat.

Inţeleseĭ că trebuia să renunț pentru acea seară la întreprinderea cu care mă însărcinasem. La întoarcere însă, caut să întîlnesc pe gardistul de post, spre a'ĭ cere oare carĭ lămurirĭ și pe care, fără multă diplomație, îl făcuĭ să vorbească maĭ mult de cît aveam nevoe să știŭ.

El îmĭ spuse că în această casă vin fete și cucoane de boierĭ, că cucoana preoteasa e foarte meșteră în această privință și că, în ceea ce privește recrutatul bărbaților, se ocupă un preot care e amantul cucoaneĭ preotese. Fără să'l silesc, el îmĭ maĭ spuse cum preotul Constantinescu de la biserica Precupețiĭ-vechĭ a fost prins de către soția sa în această casă și cum un scandal mare s'a produs cu această ocazie. Apoĭ că, dacă vroĭ să intru și eŭ, n'am de cît să bat de treĭ orĭ în portiță. Cu un cuvînt, îmĭ comunică multe, dar ceea ce mă încînta era faptul că știam cum să procedez pentru ca să pot răzbate în lăuntru.

*

A doua zi seara, pe la orele 11, m'am prezentat la numita casă unde, bătînd de treĭ orĭ în portiță, cucoana preoteasa în persoană veni să'mĭ deschiză. Văzînd că pătrunde un străin, mă întrebă:

— Pe cine cauțĭ, Domnule?

— Pe cocoana preoteasa.

— Eŭ sînt, ce vreĭ?

— Asta-ĭ acum! Dar ce poate dori cine-va cînd intră în casa D-tale?

— Așa-ĭ, însă cine te-a îndreptat aci?

Arătaĭ pe gardist care tocmaĭ trecea pe acolo.

— Bun! I-aĭ dat un bacșiș?

— Asta nu te privește.

— Atuncĭ intră maĭ curînd.

Am pătruns în curte, de unde fuĭ condus într'una din camere, care era luminată de o lampă ce-avea un glob de sticlă roș, așa că era cam greŭ de distins trăsăturile fețeĭ cocoaneĭ preotese. Nu trecu însă mult și iată că se prezintară două persoane pe carĭ cocoana preoteasa mi le prezintă: D-ra.......... și D-na............ Atît una cît și cea-l'altă se grăbesc a'mĭ face elogiĭ—și acesta în vederea discrețiuneĭ de care am fost rugat să o păstrezĭ.

In fața nouilor sosite, situația mea deveni cam dificilă, căutaĭ însă să mă acomodez mediuluĭ dacă voiam să 'mĭ ajung la scop. După multă tura-vura, discuția căzu tocmaĭ asupra chestiuneĭ Rapaport-Hirsch și a articolelor din ziarul „Adevĕrul" cu privire la aceasta.

*

Cocoana preoteasa începu să blastăme și să înjure. Aceasta însă nu dură mult, căcĭ la un semn al cocoaneĭ preotese, cele două femeĭ se retrag, iar eŭ rămîn singur cu dînsa care mă și întreabă:

— Eĭ, care 'țĭ place?

— Nicĭ una.

— Se vede că eștĭ vr'un mitocan, cum! D-ra e cutare... de cutare familie și Doamna e soția cutăreĭ persoane......

— Se poate să fiĭ un mitocan și D-nele D-tale orĭ-cine, asta însă nu împedică întru nimic să nu'mĭ placă.

— De, știŭ eŭ ce vreĭ D-ta.

— Ceva tînăr de tot dacă aĭ, cocoană.

— Am eŭ ceva așa, însă n'a venit în astă seară.

— Ce umbli cu fleacurĭ, cocoană; femeile carĭ vin în casa D-tale sînt tot atît de ordinare ca și la Rapaport-Hirsch.

— Ferească D-zeŭ, Domnule; ș'apoĭ îmĭ pare reŭ că puĭ onoarea mea alăturĭ de Pepi. Trebue să știĭ, eŭ sînt femeie săracă, dar cinstită. In orĭ ce curte boierească, cînd e nevoie de așa ceva, tot săraca preoteasa ridică greul.

— Şi cum nu țĭ e frică să te introducĭ, bună-oară, la o femeie măritată?

— De ce să 'mĭ fie frică? D'apoĭ maĭ meșteră ca mine nu e alta. Intru în casă, vorbesc cu boierul saŭ cu cocoana și daŭ scrisorile feticăĭ. Aida-de, cîte fete și cîte cocoane aŭ trecut prin aste două camere numaĭ de la Sfîntul Gheorghe, de cînd staŭ aci!

— Şi nu 'țĭ e frică de poliție saŭ parchet?....

*

Aci cocoana preoteasa începu să schimbe la fețe. Iși închipui, se vede, c'așĭ fi vr'un membru al parchetuluĭ. Apoĭ de-odată reluă:

— Nu te potrivi, conașule, am glumit. Sînt o biată femee care muncesc ca să pot hrăni doĭ băiețĭ ce mĭ-aŭ remas de la Dumnealuĭ. Ce-ĭ drept, după cum vezĭ, vin fete la mine, dar nu sînt nicĭ ceva de seamă și nicĭ minore, ferească D-zeŭ. La mine în casă vine Domnul comisar de la secția 13, vin judecătorĭ și n'aŭ văzut lucrurĭ de acestea.

Văzînd că o scrîntisem, am căutat să recapăt iarăși încrederea eĭ și ziseĭ:

— Ascultă, cocoană, nu maĭ căuta să înconjurĭ, am auzit că eștĭ foarte meșteră; o știŭ de la clienți de-aĭ Dumitale carĭ sînt prietenĭ cu mine și am venit să'țĭ propun cîte-va sute de leĭ să te ducĭ să vorbeștĭ cu copila D-luĭ...

— Nu pot, Domnule, cum aĭ crede D-ta că așĭ face eŭ o treabă ca aceasta?

După acest răspuns, înțeleseĭ că tot neîncrezătoare era. Atuncĭ mă hotărîĭ să fac tot ce 'mĭ va sta în putință pentru ca s'o aduc unde vroiam. Şi în adevăr, nu trecu mult și reușiĭ. Apoĭ îĭ zic:

— Ascultă, cocoană, D-ta bogată nu eștĭ și eŭ sărac nu sînt; îțĭ daŭ 1000 de leĭ să 'mĭ aducĭ aci la D-ta persoana despre care țĭ-am vorbit. Nimenĭ n'o să știe, ș'apoĭ voĭ pleca cu dînsa în aceiași zi.

Odată cu această propunere scoseĭ carnetul din buzunar și mă făcuĭ c

---

FOIȚA ZIAR. ADEVĚRUL" 18

PAUL MAHALIN

FIICA RAZBUNATOARE

Partea întîia

AFACERE CLASATA

CAP. IX

Hîrtiĭ vechĭ, Gazete vechĭ.

„Din răspunsurile făcute la întrebările mele de către D. Desforges, proprietarul zisuluĭ otel, de către femeia sa și de către diferițĭ amploiațĭ, rezultă:

„Că semnalmentele presupusuluĭ autor al crimeĭ din strada Lamartine se potrivesc în total cu ale voiajoruluĭ sus menționat.

„Că acest voiajor a ocupat, de la 13 Maĭ pînă la 14 Iunie, camera No. 20, la al doilea etaj, cu prețul de opt leĭ pe zi;

„Că a părăsit otelul la 14, la ora unu pentru o destinație necunoscută.

„După părerea D-luĭ Desforges, locatarul săŭ avea aerul unuĭ băiat vesel din provincie venit espre la Paris pentru a căuta nouĭ ocasiunĭ de a petrece.

„Cu toate acestea, la început, i se păruse turmentat și jenat.

„In ziua de 14, el veni în zor de zi, ceru nota, plăti în aur, dădu chelnerilor un bun bacșiș și se îndepărtă, cu Vabine sub braț, declarînd că merge să ia trenul pentru a se reîntoarce în orașul săŭ.

„Inspector însărcinat cu ancheta suplimentară;

„Joumard".

Scris cu mîna șefuluĭ de siguranță:

„Am onoare a atrage atențiunea D-luĭ prefect asupra acestuĭ punct: că acest nume de Peyrade e acela al unuĭ vechiŭ magistrat al parchetuluĭ de Toulosa, care a făcut altădată parte din comisiunile mixte și care n'a încetat, în toate împrejurările, de a da probe de devotament și zel ordinuluĭ și guvernămîntuluĭ M. S. împăratuluĭ.

„Acest Georges de la Peyrade ar fi, din întîmplare, părintele săŭ?

„Şi n'ar fi necesar de a ne asigura maĭ înainte de a da publicitățeĭ lucrurĭ pe care să le regretăm maĭ tîrziu?"

Scris de mîna prefectuluĭ:

„Foarte just aprob prudența. Să se telegrafieze la Toulousa pentru a avea informațiunĭ precise."

G

Ville de Toulouse

Police Municipâle

Comisariat central.

„Domnuluĭ Claude, șef al polițieĭ de siguranță, la Paris.

„Domnule și scumpe coleg,

„Mă grăbesc să vă transmit informațiunile ce mi le-ațĭ cerut.

„D. Georges de la Peyrade este fiul D-luĭ Philippe de la Peyrade, vechiŭ președinte de Cameră, care a făcut parte din comisiunile mixte și care fu, în viața sa, unul din ceĭ maĭ bine notațĭ de ministerul de justiție, la Elisée și la Tuileries.

„Din nenorocire pentru el acest magistrat avea obiceiul de a cheltui și a se arunca în speculațiunĭ de hazard. Ast-fel că e aproape ruinat.

„Fiul săŭ, de care el s'a ocupat foarte puțin, a fost crescut de o mamă slabă și complezantă, care i-a lăsat cîmp liber tuturor voințelor și capriciilor sale. La eșirea sa din colegiŭ, unde s'a distins prin lene și nesupunere, tînărul de la Peyrade a urmat cursurile facultățeĭ de medicină de la Montpelier, unde a dus o viață de student blamabilă și destrăbălată în toată puterea cuvîntuluĭ. Cum a ajuns să obție doctoratul? Aceasta o poate explica numaĭ relațiunile și influențele familieĭ sale.

„Reîntors în Toulousa, după moartea tatăluĭ săŭ, a tocat succesiv averea tatăluĭ și pe a mameĭ, în joc de cărțĭ, pariurĭ la curse, comerț cu femeĭ galante și risipĭ de toate felurile.

„Maĭ tîrziŭ, către sfîrșitul banilor el reuși să'și susție cît-va timp creditul săŭ prin tot felul de expediente culpabilele; în fine afundat în datoriĭ, și pierzînd orĭ-ce reputație, se hotărî să părăsească orașul nostru, sînt acum vre'o 15 saŭ 20 lunĭ. și nu m'am supărat de loc văzîndu-mă debarasat de un astfel de om, căcĭ primisem contra lu numeroase plîngerĭ cărora eram foarte împedicat să le daŭ curs, avînd în vedere numele ce-l poartă și servicile esceptionale aduse de repauzatul președinte.

„Voĭ adăoga că Georges de la Peyrade a avut la etatea de 20 de anĭ cu o lucrătoare de la Montpelier un copil pe care D-na de la Peyraee — mama îl plasă într'un orfelinat de bărețĭ.

„Dorind ca aceste informațiunĭ să vă poată fi de folos, bine voițĭ D-le și scumpe coleg, a primi asigurarea stimeĭ mele.

„Comisar central

„O Garrigue"

I

Prefectura de poliție

Cabinetul Prefectuluĭ

(confidențială)

„A. S. E. Domnuluĭ Ministru de Justiție

„Am onoare a adresa secretariatuluĭ D-v. particular dosarul afacereĭ zisă; *din strada Lamartine*, întru cît privește operațiunile ce țin de resortul administrațiuneĭ mele.

„D-l procuror general, cu care m'am înțeles în această privință, vă va supune de asemenea rezultatul instrucțiuneĭ.

„Examenul acestor diferite piese va lumina în de-ajuns pe escelența voastră asupra greutățeĭ sarcinelor carĭ se ridică în contra personagiuluĭ desemnat pînă în prezent, în presa și în opinia publică, sub această numire de: Tulusianul.

„Dar, în acelaș timp, numele acestuĭ personaj vă va esplica la cîte considerațiunĭ m'am supus pentru a nu mă grăbi să daŭ ordine pentru ca el să facă căutat

„Pentru a lucra în acest sens eŭ cred că trebuie să aștept hotărîrea excelențeĭ voastre, care bine înțeles poate ca să decidă în ultima instanță.

„Bine voițĭ a primi, etc. etc."

(semnătura)

J

Ministerul de Justiție

Cabinet

De M. Le garde des sceaux

(Autographe)

„D-luĭ prefect de poliție.

„Scumpul meŭ prefect,

„M. S. împăratul, după ce a luat cunoștință de documentele ce mi ațĭ comunicat, a bine-voit a cădea de acord împreună cu mine asupra acestuĭ punct:

„Că e timpul de a se pune la dosar afacerea de care se vorbește.

„Guvernămîntul, în sfîrșit, nu maĭ vrea să se ocupe pentru moment, cel puțin — de asemenea procese zgomotoase carĭ frămîntă populațiunea.

„El are nevoe ca toată atențiunea sa să fie concentrată asupra marilor proecte, pe carĭ le pregătește.

(Va urma)

vroĭ să-ĭ plătesc înainte. Această dărnicie făcu pe cocoana preoteasă să zîmbească și în același timp strigă:

— Nu, Domnule, nu primesc plata înainte. Mîine după prînz vino aci și, dacă nu veĭ găsi ceea ce doreștĭ, veĭ avea cel puțin un răspuns.

Mă făcuĭ apoĭ c'așĭ voĭ să 'ĭ arăt mijlocul cel maĭ practic de introducere în camera D-reĭ în chestie, dar dînsa îmĭ luă înainte, zicîndu-mĭ:

— Nu te îngriji, Domnule, niciĭ dracul nu'ĭ maĭ meșter ca mine; țĭ-am maĭ spus că multe curțĭ boĭereștĭ am cutreerat fără să mi se fi întîmplat ceva.

*

Eraŭ deja orele înaintate și decid să mă retrag pentru ca a doua zi să viu din noŭ spre a mă convinge și maĭ mult. D'abia însă ĭes din acea casă de prostituție, cînd ĭată că sosesc două birje încărcate cu maĭ mulțĭ tinerĭ carĭ de la portiță încep să înjure și să scoață cele maĭ triviale expresiĭ pe carĭ le-am putut auzi cînd-va.

Atuncĭ mă ascund după niște ulucĭ, de unde observ totul fără să fiŭ văzut. Nu trece mult și ĭată că și amantul-preot ĭese, se urcă într'o birjă și pleacă. Peste puțin timp se reîntoarce însă cu alte 3 eșantilioane. Se aduse mîncare și băutura de la cîrciuma de alăturĭ și se încinse un chef care spre ziua degeneră în scandal apoĭ bătae, capete sparte, scaune, masă, serviciŭ — totul sfărîmat.

Zbieretele eraŭ înfiorătoare și se auzeaŭ la o distanță considerabilă, cu toate acestea nimenĭ din oameniĭ poliției n'a intervenit.

Evident... cînd cocoana preoteasa îĭ are sub călcîĭ.

Gr. F.

Felix Faure în Rusia

(Serviciul telegrafic al Agenției Romîne)

Cronstadt, 11 August. — D-l Felix Faure, președintele republiceĭ franceze, a sosit azĭ dimineața la orele 11 și jumătate.

Demonstrațiunĭ la Atena

(Serviciul telegrafic al Agenției Romîne)

Atena, 11 August. — Toată presa critică manifestațiunile în favoarea rezbeluluĭ.

Treĭ miĭ de persoane întrunite la teatrul de vară aŭ votat de urgență o adresă regeluĭ, cerînd să respingă tratatul de pace și să continue ostilitățile.

Patrule iarĭ păzesc împrejurimile teatruluĭ. Nu s'a produs nicĭ un incident.

Murad Bey grațiat

(Serviciul telegrafic al Agenției Romîne)

Constantinopol, 11 August. — Redactorul Murad Bey condamnat la moarte s'a întors acum 8 zile; se zice că el va fi numit președinte al consiliuluĭ de reforme.

Protestul Rusieĭ

— Prin fir telegrafic —

(Serv. partic. al „Adevĕruluĭ")

Viena, 11 August.

Rusia a protestat la Constantinopol prin intermediul ambasadoruluĭ eĭ, D. Velidoff, în contra trătărilor ce urmează între Turcia și Bulgaria și a declarat că nu va recunoaște nicĭ una din convențiunile ce s'ar încheia între ambele state.

Spitz.

Ediția de seara

Primirea luĭ Felix Faure

Cronstadt, 11 August.—Marele duce Alexis s'a dus de la Alexandria la Pothuau (corăbiĭ), spre a lua pe D. Faure. Acesta purta frac și marele cordon St. Andreiŭ.

In momentul cînd D. Faure sosește pe Alexandria și pe cînd președintele și țarul se salută, se înalță stindardul rusesc și steagul francez. Alexandria pleacă apoĭ la Peterhof.

Timpul e noros.

Cronstadt, 11 August. — D. Faure mergînd de la Pothuau pe Alexandria, un public numeros îl aclamă și maĭ multe corăbiĭ particulare îl escortară. Pe Alexandria muzica intona Marsilieza.

Țarul și D. Felix Faure se îmbrățișară de două orĭ.

St. Petersburg, 11 August.—Alexandria, pe care se aflaŭ țarul, D. Faure, marele-duce Alexis, contele Muraview și D. Hanotaux, sosi la Peterhof la prînz și a fost salutată cu o salvă de 31 loviturĭ de tun.

D. Faure strînse mîinile marilor ducĭ Vladimir și Constantin.

Cortegiul pleacă la palat în trăsurĭ. Pe tot parcursul, mulțimea scotea urale entuziaste și Doamnele aruncaŭ florĭ.

Peterhof, 11 August. — D. Felix Faure a făcut o vizită țarineĭ. Apoĭ a avut loc un prînz în sala albă a palatuluĭ mare.

Eraŭ de față 34 persoane, printre carĭ țarul, D. Faure și duciĭ marĭ.

După dejun, D. Faure făcu o vizită membrilor familieĭ imperiale.

Condamnările din Constantinopol

(Serviciul teleg. al „Agenției Romîne")

Constantinopol, 11 August. — Printr'un iradeŭ s'a ĭertat 22 mahometanĭ condamnațĭ la moarte de comisiunea de anchetă asupra turburărilor din Tokat; li s'a schimbat pedeapsa în închisoare perpetuă. S'a confirmat condamnarea altor patru-zecĭ și patru.

Ceĭ maĭ mulțĭ prizonierĭ vor fi internațĭ la Tripolis.

Presa și călătoria luĭ Faure

(Serviciul telegrafic al Agenției Romîne)

Paris, 11 August. — Le Temps *spune că Franța și Rusia, asigurînd inviolabilitatea granițelor, daŭ o bază puternică păceĭ lumeĭ.*

Debats *constată că legăturile dintre Franța și Rusia aŭ fost îmbunătățite în toate privințele prin alianța acestor două țărĭ.*

Liberté *constată cu plăcere că unanimitatea preseĭ străine vede în călătoria d-luĭ Felix Faure, o nouă garanție a ideilor de pace.*

St. Petersburg, 11 August. — Jurnalul din Petersburg *spune că națiunea rusească, păstrînd în inima eĭ amintirea primireĭ grandioase făcute acum un an părecheĭ imperiale la Paris, salută călduros pe D. Faure și recunoaște în vizita aceasta o nouă confirmare a unireĭ celor două popoare, carĭ își urmează dezvoltarea prin căĭ pacinice.*

Orașul St. Petersburg, pavoazînd cu solemnitate, primește în sentimentele cele maĭ sincere, pe șeful venerat al uneĭ națiunĭ marĭ amice.

Dezordinĭ în Boemia

(Serviciul telegr. al „Agenției Romîne")

Asch (Boemia), 11 August. — Guvernul a oprit să se facă întrunirea Germanilor, care trebuia să se țină ierĭ. Un număr oare care de participanțĭ aŭ plecat atuncĭ dincolo de granița germană, în satul Wildeman (în Bavaria), de unde îĭ respinseră autoritățile bavareze. In urmă se întoarseră la Asch și aci doĭ funcționarĭ aĭ prefectureĭ fură ușor rănițĭ.

Aducîndu-se o trupă de soldațĭ, aceștia aŭ fost primițĭ în strigătele populațiuneĭ. S'aŭ făcut maĭ multe arestărĭ. La două-spre-zece din noapte ordinea se restabilise.

Pilsen (Boemia), 11 August.— In urma unor certe dintre studențiĭ evreĭ, nemțĭ, cehĭ și după niște excese ale populațiuneĭ, trupele aŭ trebuit să ocupe orașul. S'aŭ făcut maĭ multe arestărĭ. Aŭ fost rănite grav treĭ persoane, iar una maĭ ușor.

Interviewul D-luĭ Stoiloff

(Serviciul telegrafic al Agenției Romîne)

Sofia, 11 August. — *Agenția Balcanică* vestește că *Mir* dezminte în mod categoric că D. Stoiloff a avut la Constantinopol o convorbire cu un înalt personagiŭ din Ungaria. Același ziar declară că toate publicațiile ziarelor ungare și austriace despre această convorbire sînt o simplă invențiune.

Ultime informațiunĭ

Gheșeftul cu fabrica Letea

Presa s'a ocupat în nenumărate rîndurĭ cu chestia gheșefturilor ce se fac cu fabrica de hîrtie de la Letea, al căreia director e D. C. I. Brătianu. Această fabrică este proprietatea ocultei și de mult timp, încă de pe vremea luĭ Ion Brătianu, s'a creat în favoarea eĭ un monopol cu hîrtia necesară autorităților publice.

Contractul încheiat pe la 1886 saŭ 87, dacă nu ne înșelăm, expiră acum un an și oculta făcuse un proect de lege prin care lua toate măsurile ca fabrica de la Letea să se bucure și de acum înainte de monopolul ce i se acordase de Ion Brătianu.

S'a făcut însă multă gălăgie prin presă și guvernul D-luĭ Sturdza n'avut curagiul să ceară Camerelor votarea aceste legĭ. Ea a rămas în cartoane.

La licitație

Erĭ s'a ținut la imprimeria statuluĭ din Bucureștĭ licitația pentru furnizarea hîrtieĭ necesară imprimerieĭ pe timp de șase lunĭ și jumătate. Imprimeria statuluĭ este cel maĭ important client în ce privește hîrtia.

D. Ferichide, ministru de interne și membru al ocultei, a dat ordin însă direcțieĭ imprimerieĭ să procedeze la licitație întocmaĭ după legea care a rămas în cartoane.

Așa direcția a înlăturat de la licitație pe toțĭ fabricanțiĭ străinĭ de hîrtie, de oare-ce după dispozițiile aceleĭ legĭ, străiniĭ nu pot obține furnitura de cît dacă oferă hîrtia cu un preț cu 10 la sută maĭ mic ca acela oferit de fabricele din țară.

Deschiderea ofertelor

La deschiderea ofertelor se constată că fabrica de la Letea în fie-care fel de hîrtie oferea cu o centimă saŭ două maĭ jos.

Acest fapt a dat de bănuit ofertanților și eĭ s'aŭ pus imediat pe cercetat ca să vadă cum a putut fabrica Letea să facă o asemenea ofertă.

La licitație luaseră parte următoarele fabrice: C.-Lung, Bușteni, Scăeni și Letea.

O descoperire

Ce-aŭ descoperit concurențiĭ.

Cu o zi înainte, Duminecă, lucraseră toată ziua la imprimeria statuluĭ contabilul imprimerieĭ D. Ganea cu secretarul fabriceĭ Letea.

Și, lucru curios, D. Ganea se întorsese din congediŭ anume pentru aceasta.

A doua zi la licitație nu s'a maĭ prezentat D. Ganea, ci ajutorul D-sale sub-contabilul imprimerieĭ.

Licitația a fost prezidată de D. sub-director al imprimerieĭ, iar nu de D. C. Iliescu, amicul intim al D-luĭ Take Protopopescu, conducătorul de fapt, al fabriceĭ Letea.

Concurențiĭ spun că e la mijloc un gheșeft. Eĭ susțin că Duminecă D. Ganea împreună cu secretarul fabriceĭ Letea aŭ desfăcut plicurile în carĭ eraŭ ofertele fabricelor C.-Lung, Bușteni și Scaeni și după aceea aŭ făcut oferta fabriceĭ Letea.

Alt-fel nu-șĭ explică concurențiĭ ce aŭ căutat D. Ganea și secretarul fabriceĭ Letea toată ziua de Duminecă în localul imprimerieĭ statuluĭ și cum toate prețurile oferite de Letea băteaŭ la limită cu o centimă și două centime pe cele alte fabrice.

Lucrul e foarte posibil: colectiviștiĭ sînt capabilĭ de ori-ce cînd e vorba de pricopsirea lor.

Rep.

Maĭ mulțĭ colectiviștĭ din Galațĭ, în frunte cu D. Zorilă, aŭ hotărît să intervină pe lingă D. ministru al justițieĭ ca să claseze afacerea cu petiția D-luĭ N. Filipescu prin care acesta cere darea în judecată a bătăușilor Macri.

D. procuror Caracaș, după cum am anunțat deja, a dat curs petițieĭ, fixînd și termenul de judecată.

Motivul pe care-l invoacă colectiviștiĭ e că a trecut termenul de 3 lunĭ de la reclamațiune.

Joĭ se vor întruni la T.-Măgurele toțĭ liberaliĭ adversarĭ aĭ asociațieĭ Kirițopolu-Quintescu pentru a lua o hotărîre în privința atitudineĭ ce vor trebui să aibă de azĭ înainte atît fața de guvern cît și de autoritățile din acel județ.

Adulter, scandal și bătae

La Craiova s'a petrecut iarăși o scenă amoroasă din cele maĭ picante. Doamna T., geloasă se vede de renumele Recenceĭ, a voit și dînsa să joace un rol într'o scenă amoroasă și a propus amantuluĭ eĭ P. P., mare funcționar în Craiova, să țină locul luĭ Romeo.

După cîte-va serĭ de întîlnire bătrînul Romeo, căcĭ D. P. P. este însurat și are copiĭ marĭ, se manifestă ca un adevărat amant gata de a face sacrificiĭ și se hotărî să vină noaptea la D-na T. acasă.

*

Doamna T. are însă un bărbat gelos și trebuia să ia toate măsurile pentru ca să nu prindă de veste că un cuib străin s'a introdus în casa sa.

Mulțĭ prietenĭ de-aĭ luĭ P. P., aflînd despre cele ce acesta pregătește, îl preveniră că bărbatul drăgutei sale e pe urma complotuluĭ și îl rugară să se lase de ast-fel de bocluсurĭ.

Dar cînd omul iubește este orbit și P. P. nu ținu în seamă avertismentele prietenilor săĭ, ci se lăsă cu totul pradă foculuĭ ochilor Julietteĭ sale.

*

In noaptea de Joĭ spre Vinerĭ D-na T. înștiință pe amantul eĭ P. P. că bărbatul eĭ pleacă într'o inspecție pe linie—D. T. este un inginer cunoscut la Craiova—și că ar fi momentul ca să poată gusta plăcerile dragosteĭ în liniște și sub veioza dormitoruluĭ conjugal. P. P. nu așteptă să fie rugat de două orĭ, ci setos de plăcerĭ alergă la amanta sa...

*

Ambiĭ eraŭ în culmea fericireĭ, cînd două loviturĭ puternice răsunară la ușa dormitoruluĭ. P. P. speriat sare din pat și înainte de a fi avut vreme să se ascundă se găsi nas în nas cu bărbatul înșelat.

— Te-am prins, mizerabile, strigă D. T. care venise însoțit de doĭ prietenĭ, D-niĭ C. G. și T. I., și pune mîna în gîtul amantuluĭ soțieĭ sale.

— Mă supun la toate, se ruga plîngînd nenorocitul P. P., numaĭ dă'mĭ voe să mă îmbrac.

— Nu, răspunse bărbatul furios și, lovind pe P. P. peste obraz, îl sili să părăsească domiciliul într'un costum puțin convenabil pentru un mare funcționar.

*

In timpul aceste scene frumoasa Doamna T. își băgase capul între perine și plîngea. Gelosul eĭ soț era să'ĭ scarmene puțin frizura, dar prieteniĭ carĭ îl însoțeaŭ îl opriră, recomandîndu-ĭ maĭ mult calm, ceea ce după eĭ ar fi cea maĭ mare pedeapsă pentru o femeĭe surprinsă în flagrant delict de adulter.

Doamna T. era foarte mulțumită de sfaturile prietenilor bărbatuluĭ eĭ și se gîndea deja la o nouă întrevedere cu drăguțul eĭ.

Care îĭ fu însă surprinderea cînd a doua zi află că bărbatul eĭ s'a plîns telegrafic ministrul de finanțe în contra luĭ P. P. și că ministrul s'a grăbit a'l transfera în aceeași calitate la Dîmbovița.

Doamna T. plînge acum de-abia, nenorocirea ce a dat peste dînsa.

M.

Din Rusciuk ni se scrie că familiile victimelor accidentuluĭ de la pulberăria d'acolo aŭ dat în judecată pe proprietariĭ fabriceĭ frațiĭ Ivanof și aŭ angajat ca advocat pe d-rul Docef, un cunoscut radoslavist din Rusciuk.

Din Filiașĭ primim știrea că sub-prefectul d'acolo Nicu Brătășanu a încetat subit din vĭață.

In zilele de 5, 7 și 9 aŭ avut loc la Piteștĭ alegerile pentru consiliul județean la locurile rămase vacante.

Aŭ fost aleșĭ: în colegiul I D-niĭ Gh. Negulescu și D. Stănescu, col. II D-niĭ N. Dumitrescu, și C. Budișteanu și col. III D. Florea Rădulescu.

Falșul din Sulina

Un comerciant grec s'a prezentat maĭ alaltăerĭ la dirigintele birouluĭ poștal din Sulina cu patru chitanțe a souche pentru predarea a patru mandate în valoare de 1608 leĭ și 75 banĭ.

Baniĭ fuseseră destinațĭ pentru Preveza. Fiind predațĭ tocmaĭ în momentul cînd acest oraș era bombardat de Turcĭ, eĭ n'aŭ putut ajunge la destinație. —Comerciantul reclamă acum ceĭ 1608 leĭ. — Dirigintele luă chitanțele și cerceta în cotoarele respective, pentru a le controla. Dar care îĭ fu mirarea cînd văzu că în cotoare la același număr de chitanțe în loc de sumele pînă la 1608 leĭ eraŭ scrise sume numaĭ de cîte 5 și 9 leĭ.

*

Cercetă să vadă care funcționar a primit baniĭ și a semnat chitanțele respective. Acesta, anume Costino, fu chemat numaĭ de cît și întrebat.

Prins cu falșul, Costino fără a ezita un moment mărturisi faptul, dar se rugă de diriginte să nu-ĭ facă nimic, de oare-ce va pune la locul eĭ întreaga sumă. Increzător, dirigintele nu maĭ raportă cazul direcțiuneĭ și așteptă ca necinstitul funcționar să depună de o cam dată baniĭ ce furase.

Insă el părăsi noaptea Sulina și se făcu nevăzut.

Dirigintele află îndată de dispariția acestuĭa și telegrafie la Galațĭ. In adevăr, Costino fu prins tocmaĭ cînd voia să plece cu un vapor austriac. Costino fu arestat și adus sub escortă la Tulcea, iar aci fu dat pe mînă parchetuluĭ.

In același timp procurorul din Sulina, sesizat de falșul comis, a început ancheta luĭ.

Fapta comisă de Costino face pe diriginte să creadă că s'aŭ maĭ comis și alte falșurĭ de felul acesta.

Cercetărĭ privitoare la aceasta se fac.

De cîte-va zile șlepurĭ marĭ se încarcă cu cereale în porturile Galațĭ și Brăila și apoĭ se pornesc spre Pesta.

Treĭ șlepurĭ de-ale regieĭ aŭ și plecat spre Pesta.

Cauza pentru care se transportă atîta grîŭ romînesc în Austria și Ungaria e că recolta în aceste țărĭ e cu mult maĭ inferioară de cît în anul trecut, ĭar treeratul nu a început încă.

Te-Deumul de azĭ

Azĭ, la orele 10 jumătate a. m., s'a oficiat la mitropolie un Te-Deum pentru aniversarea nașterei prințuluĭ Ferdinand.

Aŭ luat parte la serviciul religios, care a fost oficiat de vicarul mitropolieĭ archiereul Nifon Ploeșteanu, toate notabilitățile marcante din Capitală.

Ast fel, aŭ participat prefectul județuluĭ, prefectul polițieĭ Capitaleĭ, secretariĭ generalĭ aĭ tuturor ministerelor, funcționariĭ superiorĭ aĭ ministeruluĭ de interne, delegațiunea consiliuluĭ comunal cu loc-țiitorul de primar, delegațiunea județiană, D. Chiru, directorul poștelor, secretariĭ diferitelor legațiunĭ și consulate din Capitală, personalul superior al ministeruluĭ de externe, înalțiĭ magistrațĭ aflațĭ în Capitală, etc.

Intreg corpul ofițeresc superior al garnizoneĭ Capitaleĭ era de față.

Asemenĭ: comandantul piețeĭ, general Năsturel comandantul diviziei de infanterie din Capitală, comandanțiĭ tuturor regimentelor de infanterie, artilerie și cavalerie din Bucureștĭ, secretarul general al ministeruluĭ de războiŭ, maĭ mulțĭ ofițerĭ aĭ statuluĭ major etc. etc.

Cu ocazia slujbeĭ s'aŭ ridicat și rugăciunĭ pentru complecta însănătoșire a prințuluĭ Ferdinand.

La orele 11 Te-Deumul s'a isprăvit.

S'aŭ trimes prințuluĭ la Sinaia numeroase telegrame de felicitare.

Cauza pentru care consilieriĭ comunalĭ din Roșiorĭ-de-Vede n'aŭ demisionat din consiliŭ în urma revocăreĭ primaruluĭ Mănciulescu e că acesta se temea de o nereușită la nouĭ alegerĭ, lucru care ar fi fost pe placul D-luĭ Kirițopolu.

Faptul e că toțĭ consilieriĭ s'aŭ declarat partizanĭ aĭ fostuluĭ primar, iar Duminică întrunindu-se în ședință aŭ ales primar pe consilierul desemnat de D. Mănciulescu, anume pe D. Bălăcescu, unul din ceĭ maĭ intimĭ amicĭ aĭ fostuluĭ primar și cel maĭ mare adversar al D-luĭ Kirițopolu.

Acum aflăm că acesta împreună cu prefectul Chintescu vor interveni pe lîngă ministrul de interne ca să nu confirme această alegere.

Consilieriĭ însă sînt hotărîțĭ să realeagă necontenit pe D. Bălăcescu.

Ni se spune însă că în fața acestor acte de nesupunere din partea consilierilor ministrul va dizolva consiliul.

PIERRE LOUYS

„IGA"

— Moravurĭ antice —

O mare rușine căzuse asupra caseĭ patricianuluĭ Marcus Porcius Spurius. Fata acestuĭ nobil aristocrat ĭubea pe un plebeŭ, toată lumea știa că Iga, frumoasa Iga ĭubește pe plebeul Lucius.

Cu părul bălaiŭ, cu fața rumenă, Lucius părea fi fiul frumoaseĭ Venus, ĭar Iga era înaltă, bine făcută, figura eĭ era drăgălașă și blîndă, trăsăturile eĭ fine se vedeaŭ că sînt ale unuĭ vechiŭ nobil, era subțirică și voluptoasă.

Iga și cu Lucius eraŭ două ființe potrivite, dar distanța dintre clasele din carĭ făceaŭ parte era prea mare, în zadar legile liciene decretaseră că nu există deosebire de clasă, patriciaiĭ nu voĭaŭ să știe de ele. Pentru eĭ, plebeul era tot o ființă murdară, fără zeĭ, fără religie.

*

Era seara, luna apăruse pe un cer clipitor de stele. Roma, capitala lumeĭ,

FOIȚA ZIAR. „ADEVĔRUL"

— 113 —

PIERRE DECOURCELLE

COPIIĬ PARASIȚI

Partea a III-a

TRASURA DE UNIRE

XI

Tatăl și fiul

Nu știu nimenĭ cînd se întoarse.

Peste cîte-va minute Fanfan era culcat în patul cel mare a luĭ Ramon.

Adormise greŭ, ca după oboselile excesive.

Domnea o tăcere adîncă în locuința aristocratică a conteluĭ.

In sobă ardea vesel focul.

Era pace peste tot.

La căpătîĭul copiluluĭ, Ramon veghea.

— Va să zică, cugeta el, copilul, care dormea acolo, era fiul celuĭ-l'alt, al amantuluĭ, al necunoscutuluĭ pe care'l urmărise în zadar și care îĭ zdrobise fericirea și viața.

Copilul acela era dovadă vie a crimeĭ.

O vedea.

Nu maĭ are a se îndoi.

Era acolo.

Da.

Scrisoarea ce prinsese spunea: „Copilul nostru"!

Scrisoarea nu maĭ exista, dar el o vedea cu ochiĭ minteĭ.

Și nenorocitul era coprins de deznădejde.

Era chinuit într'un mod îngrozitor.

Copilul acela nu împiedica oare ĭertarea, după cum împiedica uitarea?

Cu toate acestea Montlaur sta tăcut, nemișcat, ca să nu turbure somnul copiluluĭ.

Se uita la el cu drag.

In trăsurile luĭ, Ramon vedea figura Eleneĭ.

Din corpul acela adormit, parcă eșea un parfum de nevinovăție, de curățenie care făcea pe Ramon să nu maĭ creadă nicĭ în crimă nicĭ în trădărĭ.

Nu'ĭ maĭ venea să creadă că sărutările, ĭubirea luĭ se adresaseră unuĭ necunoscut.

Nu cum-va se va fi înșelat cînd a pedepsit?

Căzu în genunchĭ.

Era spăimîntat de supoziția aceasta.

Dar cînd se sculă de jos tot nu era încredințat.

Fusese, poate, prea sever, dar izbise pe drept.

Se gîndi ce să facă.

Fanfan îĭ scăpase viața.

Nu'l va părăsi.

Iși va închipuĭ că a luat un copil străin, nu orfan.

Intr'un cuvînt făcea o faptă bună.

Trebuĭa să se ocupe maĭ întîĭ de educația copiluluĭ.

El singur va îngriji de ea.

Hotărî să plece cu el la castelul Penhoet unde în singurătate să'ĭ poată studia caracterul, să'ĭ cîștige încet-încet dragostea.

Și poate... pe urmă... maĭ tîrziŭ!...

Atuncĭ văzu pe Elena.

Și ĭar se uită lung la copilul adormit.

De alt-fel trebuĭa să plece din Paris și ca să înlăture mișeliile bandiților carĭ știaŭ acum cine era și ce făcuse și carĭ se puteaŭ folosi de ce știaŭ.

Ca să nu maĭ poată eĭ încerca și alte șantagiurĭ plecă.

Justiția nu maĭ vrea să o amestece pentru cuvintele de maĭ sus.

Fugea ca să i se piardă urma.

Carmen întrebă pe Ramon unde fusese.

El îĭ spuse că fusese în căutarea unuĭ orfan de care se interesa.

Da oare-ce da puține amănunte, nicĭ ea nicĭ Robert nu'l maĭ întrebară alt-ceva.

In eĭ eraŭ mulțumițĭ că Ramon găsise o distracție caritabilă.

Ramon le spuse că voia să plece la Penhoet chĭar în ziua aceia.

Dat cu totul gîndurilor sale Ramon nu observase ce triștĭ eraŭ Carmen și Robert.

In dosul luĭ strigătele bandiților..

Săreaŭ pe geam.

Iĭ auzi căzînd pe pămîntul umed.

Atuncĭ începu o vînătoare îngrozitoare, o urmărire nebună.

— Nu e departe, zicea Isidor... Il văd... Ah! ticălosule, te mutĭ fără să plătești chiria! Mișcă, la Limace, nu te lenevi.

Ramon dădea peste varză peste haracĭ, peste castravețĭ...

Eraŭ în niște grădinĭ de legume.

Se ducea nebun nesimțind greutatea ce purta.

Arme n'avea.

Bandițiĭ eraŭ armațĭ.

Lupta ar fi fost zadarnică.

Trebuĭa să fugă.

In urma sa, aproape simțea pe ucigașĭ gata să dea să ucidă.

Le auzea pașiĭ...

— Trage cu revolverul! urlă La Limace...

— Nu l-am luat.

— Tiĭ!

— Am luat numaĭ cuțitul.

De sigur că nu eraŭ maĭ departe de o sută de pașĭ.

— Am pus mîna pe el! strigă Isidor. Aĭ pățit'o, monseniore!

Ramon ajunsese la un gard de spinĭ, care închidea locul.

Fără să se gîndească, instinctiv, se repezi și sări dincolo strîngînd pe Fanfan pe pĭept.

Nicĭ un om, în nicĭ o altă împrejurare n'ar fi putut face așa săritură.

Se afla pe bulevardul Glacière.

Il trecu dincolo sperînd că ceĭ carĭ îl urmăreaŭ fuseseră oprițĭ de gard.

Dar le auzi pașiĭ în urmă.

In ajun, La Limace descoperise o gaură în gard prin care se gîndise să treacă la trebuință.

Descoperirea îĭ folosi acum.

Trecură prin gaura ce găsise.

Atuncĭ Ramon apucă prin încurcătura de strade din jurul închisoriĭ Santé.

Alerga mereŭ, coprins de frica animaluluĭ urmărit, neavînd de cît un gînd, un sentiment: de a alerga cît maĭ ĭute fără să știe unde, drept înainte.

In colțul bulevarduluĭ Port-Royal zări un grilaj întredeschis.

Află maĭ tîrziŭ că era o poartă care da în clădirile anexate ale cazărmeĭ Lourcine.

Prin ce întîmplare rămăsese deschisă?

Ramon intră și apucă pe aleea ce trece pe lîngă zidurile înalte împingînd ușa încet după el.

Se pitulă apoĭ în umbră în dosul unuĭ stîlp.

Abĭa trecuseră două minute și auzi pe bandițĭ trecînd pe d'înaintea grilajuluĭ repede ca haienele la vînat.

Pînă atuncĭ luĭ Ramon nu-ĭ fusese frică.

In pădurile Americeĭ se aflase față cu fiare sălbatice.

Totuși nu tremurase.

Acum tremura.

Strînse copilul pe pĭept.

Ar fi putut striga ajutor...

Dar dacă nu'l auzea nimenĭ și bandițiĭ, îl descopereaŭ în ascunzătoarea sa?

Ticăloșiĭ, carĭ îĭ pĭerduseră urma, treceaŭ și ĭar treceaŭ pe acolo.

Se auzeaŭ înjurăturile și amenințările.

In sfîrșit se făcu tăcere.

Nu maĭ auzi nimic.

După ce așteptă o jumătate de ceas, Montlaur deschise încet poarta și scoase capul.

Bulevardul era deșert.

In depărtare ziua împurpura orizontul.

Trecu o trăsură.

O opri.

Urcă pe Fanfan pe care frigul dimineței îl făcea să-șĭ vie în simțirĭ.

Porni spre casă.

Ajunse...

(Va urma)

mîie, dormea, nicĭ un zgomot nu se auzea, doar în Capitoliŭ din cînd în cînd se vedea cîte o lumină, eraŭ străjile carĭ îşĭ făceaŭ rondurile de pază.

In casa luĭ M. Porcius Spurius totul era în liniştă, numaĭ Iga, frumoasa Iga nu dormea, gîndul eĭ fugea spre frumosul Lucius, voia să-l aibă, dar se opuneaŭ părinţiĭ, şi ast-fel sta la fereastră, privind cerul sclipitor de stele. Luna îşĭ arunca razele pe figura frumoasă a Igeĭ, părea că o mîngîie şi îĭ spune să aibă răbdare.

Iga plîngea, dorea moartea să vină s'o ia ca să nu maĭ sufere, voia să moară împreună cu iubitul eĭ Lucius, ştia dînsa că Venus îĭ protege şi îĭ va trimite în Cîmpiile-elizee.

De odată, jos la fereastra unde şedea Iga, se arătă Lucius, care dete un semnal. Iga emoţionată apăru la fereastră, pe cînd, cu ajutorul uneĭ prăjinĭ, Lucius se suĭ în odaia Igeĭ, unde se îmbrăţişară mult timp, apoĭ Iga lăsă să-ĭ cadă de pe dînsa haina-ĭ lungă şi largă şi Lucius atuncĭ putu să vadă la lumina luneĭ un spectacol sublim: putu să vadă gol de tot corpul Igeĭ, amanta luĭ.

Ca un nebun Lucius s'apropie şi sărută întregul corp al iubiteĭ luĭ. Fu o beţie de voluptate, iar cînd se lumină de ziuă, amanţiĭ se despărţiră, promiţîndu-şĭ ca să se vadă a doua zi.

*

Părintele Igeĭ era neînduplecat, nu voia să admită căsătoria ficeĭ sale cu un murdar de plebeŭ.

A doua noapte Iga şi Lucius se revăzură din noŭ, se sărutară şi, dezbrăcaţĭ, se culcară amîndoĭ, îmbrăţişîndu-se într'un suprem sărut.

. . . .

Fu o nopte plină de voluptate, Iga şi Lucius petrecură bine ultima lor noapte.

Cînd însă zorile începură să se arate şi cînd soarele începu să roşească cerul dimineţeĭ, Lucius scoase dintr'un inel două grăunţe de otravă pe carĭ le luară amîndoĭ, apoĭ, despuiaţĭ şi întinşĭ pe marmora rece, aşteptară moartea sărutîndu-se.

*

Cînd Marcus Porcius Spurius, nobilul tată al Igeĭ, veni să vadă cum maĭ merge „bolnava“ luĭ fiică, găsi două cadavre îmbrăţişate.

Cu dezgust nobilul părinte scuipă şi dete brîncĭ cu piciorul cadavrelor celor doĭ amanţĭ.

— Nu am avut fiică, ci o sclavă murdară! zise el servitorilor, poruncindu-le să arunce afară cadavrele celor două finţe carĭ se iubiseră pînă la moarte.

Ast-fel sfîrşi frumoasa Iga.

Caien

MODE

Pălărie de domnişoare

Pălărie de paie, „*vieux bleu*“ garnisită cu muselină de mătase, cu pichete de mătase plisată şi cu „cuţite“ de aceeaşĭ culoare.

Laura

Pentru gospodine

Cremă de cĭocolată cu spumă de lapte.— Fierbĭ 140 de grame de cĭocolată frecată în 27 centilitri de apă cu 40 de grame de zachăr, pînă se va îngroşa, apoĭ, aşezînd vasul în apă rece, mesteci pînă se va răci, baţĭ acum unul cîte unul 4 gălbinuşurĭ de ouă, tornĭ 47 centilitri de lapte dulce prefăcut în spumă, umpli cu crema aceastâ sticlă cu gîtul gros şi le aşezĭ între sloĭ de ghiaţă. Inainte de a da crema la masă, maĭ baţĭ 17 centilitri de lapte spumă şi o grămădeştĭ peste cremă.

Gastr.

CALAUZE

Pentru sezonul de vilegiatură se pot găsi în Sala noastră de depeşĭ *Călăuze Baedeker* pentru voiagiu cu preţurĭ marcate fără vre un adaus de porto saŭ aama.

Baedeker Londres cu 4 hărţĭ şi 21 planurĭ . . . . leĭ 7.50

Baedeker Suisse cu 47 hărţĭ şi 12 vederĭ . . . . leĭ 10.—

Baedeker Allemagne du Sud et Autriche cu 28 hărţĭ şi 28 planurĭ de oraşe leĭ 10—

Baedeker Allemagne du Nord cu 18 hărţĭ şi 28 planurĭ de oraşe . . . leĭ 6.25

Baedeker Paris et ses environs cu 12 hărţĭ şi 27 planurĭ . . . . . leĭ 7.50

Baedeker Suede et Norvege cu 25 hărţĭ, 12 planurĭ de oraşe şi la fine un mic manual de conversaţiĭ franceze-Danez-norvegien-suedez . . . . . . leĭ 9.—

Baedeker Bords du Rhin cu 44 hărţĭ, 24 planurĭ şi diferite alte vederĭ leĭ 7.50

Ilustraţiĭ nouĭ

Astă-zĭ am primit în Sala noastră fascicola a 6-a din renumita publicaţie „*Le nu ancien et moderne*“. Această publicaţiune va coprinde 12—15 fascicole a 70 banĭ, format portofoliu. Fie care fascicolă coprinde 18—20 reproducţiunĭ după tablourile marilor maeştri vechĭ şi moderni, alese cu multă grijă din muezele marĭ, precum şi din colecţiunĭ particulare.

Le nu ancien et moderne va pune la dispoziţiunea publiculuĭ amator de arte capo d'operele diferiteor şcolĭ franceze, italiene, flamande, engleze, germane, orientale etc.

Această importantă publicaţie va avea decĭ un caracter cu totul deosebit şi odată terminată, ea va forma o colecţiune unică în felul eĭ şi de mare interes.

Fascicola a 5-a coprinde multe reproducţiunĭ ale tablourilor Salonuluĭ din Paris din acest an.

Preţul uneĭ fascicole cu 16 planşe 70 banĭ.

SPECTACOLE

Grădina Dacia.— Joĭ 14 August 1897. Mare reprezentaţie de fenomene misterioase executate pentru prima oară în acest oraş de catre D-l **Garydi, spiritist, magnetist, hypnotist.**

Grădina Hugo. — Teatru de varietăţĭ. In timp de ploaie, în sala Hugo.

Grădina centrală.—Concert dat de orchestra D. Diniou.

Grădina Lukianoff, strada Cîmpineanu.—In fie-care seară teatru de varetăţĭ. Trupă Nouă. In timp de ploaie eprezintaţia se dă în fosta sală Orfeŭ.

Grădina Cosma.—Concert muzical.

Grădina Frascati.Concert de orchestră.

Grădina Mitică Georgescu, str. Cîmpineanu.—Teatru de varietăţĭ. Trupa uri enescu.

3,25

Următoarele noutăţĭ literare sosite azĭ în *Sala noastră* le oferim publiculuĭ cititor —graţie unuĭ aranjament cu o o casă mare de comision din Paris—cu leĭ 3,25 în loc de 3,50, preţul edituriĭ din Paris:

Emile Zola. La faute de l'abbé Mouret, ediţie ilustrată leĭ 3.25.

Paul Bourget. Recomencements, leĭ 3.25.

Réné Maizeroy. Joujou, leĭ 3.25.

Alphonse Daudet. Sapho, ediţie ilustrată leĭ 3.25.

Premiĭ nouĭ de vacanţă

Seria a zecea

Astă-zĭ expiră termenul pentru bonul de premiĭ din seria a noua.

Punem decĭ cu începere de astă-zĭ la dispoziţia cetitorilor o a zecea serie de premiĭ.

Atragem tot odată atenţiunea că primele 10 fascicole din publicaţia „Tableaux célèbres“ sînt cu totul epuisate.

Cuponul premiilor anunţate maĭ jos este valabil pînă la 18 August inclusiv.

Dăm aci şi lista premiilor:

Fascicula a 11-a din publicaţiunea *Tableaux célèbres* coprinde următoarele reproducţiunĭ după tablourĭ:

Visul, de Edouard Detaille.

Presentarea luĭ Richelieu luĭ Enric IV, de Aureli.

Menageria, de Sonderland.

Ce este? de Van den Eycken.

Contemplaţiunea, de Marius Stone.

La Ischia, de Traideler.

Pentru a căuta pe domnul Primar, de Benjamin Vautier.

In clasa întîia, de Hiddeman.

In clasa a treia, de Hiddeman.

Plăcerea unor copiĭ de la ţară, de Scheviering.

Intr'un ordşel din Algeria, de Bridgman.

Pentru a imita pe zeiĭ, de Siedmiradski.

Cavaleria din Caucas, de Roubaud.

Copilul Luther la Doamna Cotta, de Spangerbery.

Jocul De-a ascunsele la copiĭ, de Barthollomé.

O turmă de boĭ în cîmpiile Elbeĭ, de Trenzel.

Toate aceste tablourĭ sînt unite în fascicula a 11-a şi se oferă cetitorilor cu 0.45 banĭ prezintînd bonul de maĭ jos.

Alte volume oferite ca premiĭ nemerite pentru sezonul de vilegiatură:

Stéphane Jousselin. Yankées, fin de siècle, în loc de 3.50 se dă cu banĭ 0.80

Robert de Bonnières. Lord Hyland, histoire véritable, în loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ 0.80

Comte E. de Keratry. A travers le passé. Souvenirs militaires, în loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ 0.80

George Duruy, Ni dieu ni maitre, în loc de 3.50 se dă cu banĭ 0.80

Pierre Kropotkine. Paroles d'un revolté, ouvrage publié, annoté et accompagné d'une préface par Elisée Reclus, în loc de leĭ 3.50 se dă cu leĭ 1.55

Paul Lenglé. Le neveu de Bonaparte. Souvenirs de nos campagnes politiques avec le prince Napoléon Bonaparto (1879—1891), în loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ 0.90

Lord Malmesbury. Mémoires d'un ancien ministre, traduit de l'anglais avec l'autorisation de l'auteur par M. A. B. în loc de leĭ 3.50 se dă cu banĭ 0.85

Louis Jacolliot. Histoire naturelle et sociale de l'humanité:

Vol. I.—*La génèse de la terre et de l'homme*, 1 vol. în 8 elzévir, în loc de 8 leĭ se dă cu leĭ 5

Vol. II.—*Le monde primitif.* Les premiers hommes. 1 volum în 8 elzévir, în loc de 8 leĭ se dă cu leĭ 5

Réné de Pont Jest. Le fleuve des perles, un vol. de 400 paginĭ cu 127 desemne după natură reprezentînd viaţa chinezilor. In loc de 3.50 se dă cu leĭ 1.75

Albert Verly. Le général Boulanger et la conspiration monarchique, în loc de 3.50 se dă cu banĭ 0.80

Albert Millaud. Les petites comédies de la politique. In loc de 3.50 se dă cu banĭ 0.75

Armand Silvestre. Noël joyeux, un volum luxos în 4° ilustrat cu nudităţĭ, de celebrul scriitor Armand Silvestre, (numaĭ cîte-va sute de exemplare), în loc de 5 leĭ se dă cu leĭ 2.25

Dubois. La médecine nouvelle, uvragiŭ indispensabil în fie ce familie, în loc de leĭ 2.90. 1.25

Le tout savoir universel, répertoire des renseignements utiles et des connaissances pratiques, un volum de aproape 600 paginĭ, în loc de leĭ 2 se dă cu leĭ. 1.25

Cetitoriĭ din provincie trebuie să adauge la costul indicat în dreptul fie-căruĭ premiŭ 10 la sută din valoarea nominălă *nu din cea redusă*, ca plată pentru porto.

Expediţiunea se face pe riscul adresantuluĭ.

Prezintarea bonuluĭ de maĭ jos saŭ ataşarea luĭ la mandatul poştal este obligatoriŭ; alt-fel nu se liberează premiul.

Doritoriĭ de a nu-şi lăsa pachetul expus la pierdere îl pot recomanda, adăugînd pentru aceasta 25 banĭ.

PREMIU PENTRU CITITORUL „ADEVĔRULUI“
No. 2912
Acest bon detaşat şi expediat Administraţieĭ ziaruluĭ nostru dă drept la premiŭ şi e ste valabil pînă la 18 August inclusiv.

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL“

— 130 —

GORON

Destăinuirile unuĭ poliţist

II.—In Crimă

CAP. IX

Diferite chipurĭ de a fura

Dar Englezul ne maĭ cere ceva:

— Nu cunoaşteţĭ un coafeur bun?

Eŭ zic noueĭ cunoştinţe:

— Du'l la un coafeur la modă.

Englezul răspunde îndată:

— Sînteţĭ oamenĭ cum se cade. Vă las geamantanul meŭ şi vă daŭ răsplată bună.

Fireşte, viitoarea victimă se duce cu Englezul la coafeur, pe cînd eŭ rămîn la cafenea cu geamantanul lîngă mine.

La coafeur meşteşugul tovarăşuluĭ meŭ e să'l ţie mult ca să piardă trenul.

După ce sfîrşeşte se întorc la cafenea.

Acolo Englezul scoate din buzunar o hîrtie de o sută de francĭ ca să plătească consumaţiile, dă bacşiş bun chelneruluĭ şi îmĭ dă un napoleon drept răsplată că ĭ-am ţinut geamantanul.

— Na, am scăpat trenul!... Nu e nimic, am cîştigat 20 de francĭ; ne vine la fie-care cîte zece.

Schimb.

Iĭ daŭ zece leĭ.

Omuluĭ meŭ începe să'ĭ placă.

Englezul pare că nu înţelege ce vorbim noĭ.

El ne cere să'l călăuzim prin Paris şi ne spune că ne plăteşte bine.

Apoĭ se duce să cumpere ţigărĭ.

Eŭ mă folosesc de acest moment şi îĭ şoptesc nouluĭ prieten:

— Ce zici? N'am avut noroc să dăm peste Englezul ăsta care dă 20 de fr. pentru-că ĭ-am păzit geamantanul puţin?

— De sigur.

— O să ne dea maĭ mult dacă îl plimbăm prin Paris.

— Aşa e.

— Vreĭ să'l ducem?

— De!

— Ce ne o da pe din două.

Din 100 de inşĭ 90 se învoiesc.

Ideia cîştiguluĭ li se deşteaptă în cap şi victima noastră începe a fi tot atît de puţin cinstită ca şi noĭ.

Mergem — după cererea Englezuluĭ — într'un birt.

Mîncăm bine.

La sfîrşit Englezul ne spune că a fost jefuit o dată cînd a debarcat la Anvers saŭ Hamburg

Insărcinase pe un individ să'ĭ ducă bagajele la hotel şi nu'l maĭ văzuse.

Eŭ mă plec spre viitoarea victimă.

Iĭ şoptesc:

— Ce naivĭ sînt Englezii ăştia!

Cerem cafea.

La cafea vin cognacurĭ care se repetă cît maĭ mult ca să bea victima.

Cînd să ieşim din birt Englezul mă întreabă dacă îmĭ cunosc tovarăşul, dacă e om cinstit şi dacă i se poate da o însărcinare: să'ĭ ducă gemantanul la hotelul unde va descinde.

Apoĭ sub vre-un cuvînt oare-care se depărtează puţin:

Eŭ îĭ zic amiculuĭ:

— Vezĭ D-ta? a uitat lecţia de la Anvers. Ce zicĭ. Noĭ am putea să'ĭ jucăm un renghiu.

Aci e momentul psicologic.

După răspunsul luĭ, văd cu cine am aface, cu un om cinstit orĭ nu.

Dacă se indignează, zic:

— Ce e drept, trebuie să fiĭ canalie ca să păcăleştĭ aşa om bun!

Dar dacă văd că e de aĭ noştri puţin, fac semn Englezuluĭ care face ce face şi ne lasă iar singurĭ.

Atuncĭ îmĭ desfăşur toată dibăcia.

Iaŭ o infăţişare misterioasă şi spun prietenuluĭ cel noŭ că aş vrea grozav să puĭ mîna pe ceva parale.

— Zăŭ, am fi proştĭ, zic eŭ, de nu ne am folosi de asemenea prilej. De alt-fel de nu facem noĭ asta, o face altul.

— Ba zăŭ, zice adesea cel-alalt.

Eŭ urmez:

— Dacă ne însărcinează pe unul din noĭ să ducă geamantanul, am fi proştĭ de l-am duce la hotel, căcĭ de sigur că are banĭ mulţĭ în el. Am avea cu ce trăi bine multă vreme. Care l'o duce, facem pe din două... ne ajunge la amîndoĭ. Ne dăm întîlnire la cafeneaua X... pe bulevard. Acolo împărţim şi luăm primul tren.

Pe cînd vorbesc, mă uit mereŭ la prieten.

De cele maĭ multe orĭ citesc pe faţa luĭ:

— Fiĭ pe pace, dragul meŭ, că dacă mi'l dă mie împărţim bine.

Nu crede, D-le Goron, că jude după mine, dar de sigur nu sînt oamenĭ cinstiţĭ ceĭ carĭ se amestecă în hoţia americană.

Dacă omul nostru se întoarce către calea virtuţeĭ ne furişăm de el sub cine ştie ce cuvînt şi rămînem cu paguba meseĭ şi a celor zece francĭ.

Dar de cele maĭ multe orĭ ne învoim.

Atuncĭ înştiinţez pe Englez printr'un semn.

Englezul scoate din buzunar o legătură de cheĭ şi de lacăte, deschide geamantanul şi ne arată fişicurĭ marĭ de aur şi teancurĭ de hîrtiĭ de bancă, apoĭ îl închide repede.

Eŭ fac semn prietenuluĭ.

Iĭ şoptesc:

— Ce cîştig!

El nu maĭ poate.

Figura i se însenineazâ.

Ochiĭ îĭ strălucesc.

In momentul acela omul care poate peste cîte-va ceasurĭ se va duce să se plîngă comisaruluĭ, crede că geamantanul e al luĭ.

— Eĭ, care îmĭ duce geamantanul la otelul cutare? întreabă Englezul.

Se uită puţin.

Apoĭ zice: îmĭ place figura D-tale cinstită.

Şi arată pe prieten.

Acesta se roşeşte de plăcere.

In gîndul luĭ zice, cugetînd la mine:

— Tu crezĭ că o să viŭ la întîlnire?... Pune'ţĭ pofta în cuĭ!

Dar Englezul urmează adresîndu-i-se luĭ:

— Plătesc eŭ trăsura ca să te ducĭ repede, îţĭ daŭ răsplată bună.

Ştrengarul pune mîna pe geamantan şi porneşte spre uşe.

Englezul îl strigă.

— Il ia de braţ şi zice:

— Dar eŭ nu'l cunosc, spune-ĭ să-mĭ lase un gagiu.

— Foarte simplu, zic eŭ, dă Domnuluĭ tot ce aĭ asupra d-tale, căcĭ îĭ daŭ şi eŭ.

Şi îmĭ scot punga în care sunt bilete de bancă şi aur, ceasornicul şi lanţul şi le daŭ Englezuluĭ.

Tot-d'a-una, D-le Goron, tot-d'a-una omul mă imită şi scoate tot ce are în buzunar.

Dar veĭ zice:

— Dar cînd n'are banĭ mulţĭ ce faceţĭ?

Lucrul se întîmplă, dar rar, căcĭ îmĭ fac eŭ socotelĭ d'înainte. Or îĭ cer să-mĭ schimbe o hîrtie de 500 de francĭ.

Dacă îmĭ spune că n'are, văd cu cine am aface.

Dacă nu, scoate portofoliul cu bilete de bancă orĭ aur şi schimbă.

Dacă mă înşel, ceea ce se întîmplă rar, căcĭ un om care pleacă la drum maĭ lung trebue să aibă banĭ la el — Englezul îşĭ ia seama şi îmĭ zice mie să iaŭ geamantanul.

(Va urma)

Proprietar CONST. MILLE — Tipografia ziaruluĭ «Adevĕrul» Pasagiul Băncei Naționale — Tipărit cu cerneală E. T. Gleitsmann, Dresda